

ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΡΜΑ

του Πρωτοπρ. Κυριακού Τσουρού,
Γραμματέως τῆς Σ. Ἐ. ἐπὶ τῶν αἵρέσεων

(α' μέρος)

1. Εἰσαγωγικά

Ἡ «Νέα Ἐποχή» εἶναι ἓνα παγκόσμιο συγκρητιστικό κίνημα, οὐσιαστικά χωρὶς Θεό. Ἡ ἔννοια τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ, τοῦ Δημιουργοῦ «ὄρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων» ἐκ τοῦ μή ὄντος, εἶναι ξένη γιὰ τὴ «Νέα Ἐποχή τοῦ Ὑδροχόου». Ὁ «θεός» τῆς εἶναι ἀπρόσωπος, «ἐνδοσυμπαντικός». Ὁ «θεός» τῆς «Νέας Ἐποχῆς» εἶναι τὸ «ἐν ὄλον», τὸ «Παγκόσμιο ἢ Συμπαντικό Πνεῦμα» ἢ ἡ «Παγκόσμια Συνειδητότητα», ἢ «Κοσμική Συνειδητότητα» ἢ «ζῶσα ἐνέργεια», πού προβάλλεται σέ ποικίλες μορφές. Τά πάντα, καὶ ὁ ἄνθρωπος, ταυτίζονται μέ αὐτό τὸ «Ἐν», καὶ ἀποτελοῦν «ἐκδηλώσεις» ἢ «ἐκροές» ἢ «προβολές» αὐτοῦ τοῦ «θεοῦ». Θεός, Κόσμος καὶ ἄνθρωπος εἶναι ὅροι πού χαρακτηρίζουν ἐκδηλώσεις τῆς ἴδιας Συμπαντικῆς οὐσίας. Αὐτό προκύπτει καὶ ἀπὸ ὅσα δηλώνει ὁ Irving Cooper, θεωρητικός τῆς μετενσάρκωσης: «Τά πάντα εἶναι Θεός. Ἀλλά ὁ Θεός αὐτός μέσα στόν κόσμο ἐκδηλώνεται λιγώτερο ἢ περισσότερο, ἀναλόγως μέ τὴν ἰκανότητα κάθε μορφῆς»¹.

1. Irving Cooper, Ἡ Μετενσάρκωσις – Μία ἐλπίδα γιὰ τόν κόσμο, σ. 50: «Κατ' ἀρχὴν πρέπει νά ἔχωμε ὑπ' ὄψιν ὅτι ὀλόκληρη ἡ φύσις εἶναι ζῶσα καὶ ὅτι κάθε φυσική μορφή, ἀπό τούς κρυστάλλους ἕως τόν ἄνθρωπο, χρησιμεύει ὡς φορέυς σέ μία συνείδηση πού βαίνει πρὸς ἐξέλιξιν. Μποροῦμε νά φανταστοῦμε τά κύματα τῆς ἐξελισσόμενης ζωῆς νά ἀναδύονται ἀπό τὸ ἓνα βασίλειο στό ἄλλο: Ὀρυκτό, φυτικό, ζωϊκό, ἀνθρώπινο. Στό ὀρυκτό ἡ συνείδησις εἶναι μόλις ἀφυπνισμένη. Στό φυτό ἀρχίζει νά ἐμφανίζη συμπάθεια ἢ ἀντιπάθεια, καθὼς καὶ ἀσθενή σημεῖα αἰσθαντικότητας. Στό ζῶο ἐκδηλώνεται μέ τὴ μορφή τοῦ συγκεκριμένου αἰσθήματος, τῶν παθῶν καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν, ἐμφανίζοντας ἐπίσης καὶ μιά μορφή νοητικότητας. Στόν ἄνθρωπο, ἀφοῦ περάσει ἀπὸ τὴ δοκιμασία ἑκατοντάδων

Σέ συνέπεια μέ ὅλα αὐτά, θά ἔπρεπε στήν «Νέα Ἐποχή», ὁ ἄνθρωπος νά μὴ θεωρεῖται πρόσωπο, ἀφοῦ εἶναι «ἐκροή» τοῦ ἀπρόσωπου «Ἐνός», στό ὅποιο καὶ καταλήγει τελικά, καὶ ἀφοῦ ὁ ἔσχατος προορισμός του, κατὰ τούς «μετενσαρκωτές», δέν εἶναι ἢ μετὰ θάνατον (καὶ μάλιστα μετὰ ἀπὸ πολλούς θανάτους) προσωπική ὑπαρξη, ἀλλά ἢ κατάληξη καὶ ἐξαφάνισή του μέσα στήν ἀπρόσωπη «Ολότητα», ὅπως μία σταγόνα νεροῦ μέσα στόν ἀπέραντο ὠκεανό, ἢ ὅπως μιά σπίθα πού ἐκτοξεύεται ἀπὸ τὴν φωτιά γιὰ νά ἐξαφανιστεῖ στόν ἀέρα.

Ἐπομένως, ἡ «Νέα Ἐποχή», ταυτισμένη μέ τὴν «Θεοσοφία» καὶ ἐνστερνιζόμενη τίς περὶ Θεοῦ ἰνδουϊστικές καὶ βουδιστικές θεωρήσεις τῆς Ἀπω Ἀνατολῆς, κηρύττει ἓναν «ἀπόλυτο μονισμό», μιά ἀκραία μορφή πανθειστικοῦ μονισμοῦ.

Κατ' ἀνάγκη, μέσα σ' αὐτὴ τὴν «ὀλιστική» περὶ θεοῦ ἀντιχριστιανική θεωρία τῆς «Νέας Ἐποχῆς» εἰσέρχεται, ὡς βασικός μηχανισμός «τελειώσεως» ἢ ἐξελίξεως τοῦ ἀνθρώπου, μεταξύ ἄλλων, καὶ ἡ δοξασία τῆς μετενσάρκωσης ἢ μετεμψύχωσης.

Ἐφόσον, κατὰ τὴν «νεοεποχίτικη» αὐτὴ ἀντίληψη, δέν ὑπάρχει προσωπικός καὶ λογικός Θεός, ὁ ὅποιος ἐδημιούργησε τόν κόσμο ἐξ ἀγάπης καὶ ἐκ τοῦ μή ὄντος, δέν εἶναι δυνατό νά γίνεταί λόγος γιὰ πρόνοια τοῦ Θεοῦ καὶ παρέμβασή Του στήν ἱστορία τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

ἐνσαρκώσεων, φθάνει τέλος στὰ ὑψηλὰ τῆς πνευματικῆς γνώσεως».

Ούτε μπορεί νά γίνει λόγος για Θεό, πού συγχωρεῖ τόν ἄνθρωπο καί τόν σώζει. Κατά τήν δοξασία αὐτή, ὅταν ὁ ἄνθρωπος δέν κατορθώσει τήν «όλοκλήρωσή» του, τήν «τελείωσή» του, ἢ τήν ταύτισή του μέ τό «θεῖον», τότε ἔχει τήν δυνατότητα νά ἐπιστρέψει καί πάλι σέ μιά νέα ζωή γιά νά ἐπαναλάβει τήν προσπάθειά του, μέσα ἀπό μιά ἀτέλειωτη ἀλυσίδα γεννήσεων καί θανάτων ἢ «παλλιγενεσιῶν», τήν Samsara. Αὐτή εἶναι ἡ μόνη δυνατότητα πού ἔχει ὁ ἄνθρωπος τῆς «Νέας Ἐποχῆς», πού ζεῖ μέσα στήν ἀπέραντη χωρίς Θεό μοναξιά του. Αὐτός εἶναι ὁ «νόμος». Αὐτό εἶναι τό ἀπελπιστικά μαῦρο ἀποτέλεσμα μιᾶς μάταιης προσπάθειας, πού τελικά καταλήγει στό ἀπόλυτο μηδέν.

Ἔτσι, ὁ ἄνθρωπος, μόνος του ἐπιδιώκει νά ἐπιτύχει τήν «αὐτογνωσία» του, τήν «αὐτοπραγμάτωσή» του, τήν «αὐτοσωτηρία» του καί τήν «αὐτοτελείωσή» του. Αὐτό τό ἐπιτυγχάνει μέ τήν ἀπόκτηση τῆς «γνώσης», καί μάλιστα τῆς «κρυφῆς» (ἀποκρυφισμός) καί μέ διάφορες τεχνικές (ἀνθρώπινες ἐπινοήσεις), ὅπως εἶναι γιά πολλές ομάδες τῆς «Νέας Ἐποχῆς», ὁ διαιολογισμός, ἡ γιόγκα, τά σεμινάρια αὐτογνωσίας, ἡ ἀποχή ἀπό ὀρισμένες τροφές καί κυρίως τό κρέας κ.λπ. Τελικά ὅμως τό ἰσχυρότερο «ὄπλο» πού ἔχει στή διάθεσή του ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ μετενσάρκωση ἢ μετεμψύχωση.

2. Μετενσάρκωση - Μετεμψύχωση

Προτοῦ ὅμως προχωρήσουμε πρέπει νά σημειώσουμε ὅτι οἱ δύο αὐτοί ὅροι δέν ταυτίζονται². Ὁ ὅρος μετενσάρκωση χρη-

2. Ὁ Γαβριήλ Σιμονέτος παρατηρεῖ ὅτι: «Στίς μυστικιστικές παραδόσεις δέν γίνεται διάκριση μεταξύ μετενσάρκωσης καί μετεμψύχωσης. Οἱ δύο ἔννοιες θεωροῦνται ὡς ὅψεις τοῦ ἴδιου νοήματος, καθὼς οἱ ψυχές ἀπό τήν ἐποχή ἀπομάκρυνσης μέχρι τήν ἐπιστροφή τους στή "Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν", φιλοξενοῦνται σέ 8.400.000 εἶδη ζωῆς πού ὑπάρχουν στόν Ὑλικό καί στά Πνευματικά Ἐσωτερικά Ἐπίπεδα", φωτοτυπ. κείμενο, Κάρμα καί Μετενσάρκωση, σ. 6.

σιμοποιεῖται γιά νά δηλώσει τήν μετά τόν βιολογικό θάνατο ἐκ νέου ἐνσάρκωση καί ἐπαναγέννηση τῆς «ψυχῆς» σέ ἄλλο ἀνθρώπινο σῶμα, εἴτε ἐπάνω στή γῆ εἴτε καί σέ ἄλλο πλανήτη³. Ὁ ὅρος μετεμψύχωση χρησιμοποιεῖται γιά νά δηλώσει τήν μετά τόν θάνατο ἐνσάρκωση τῆς «ψυχῆς» καί τήν «ἐνσωμάτωσή» της, ὄχι μόνο σέ ἀνθρώπινο ὄν, ἀλλά καί σέ κατώτερα εἶδη, ὑπό μορφή ἀλόγων ζώων, πτηνῶν, ἰχθύων καί ἐρπετῶν ἢ καί φυτῶν.

Ἡ δοξασία τῆς μετεμψύχωσης ἀποτελεῖ θεμελιώδη διδασκαλία τοῦ Ἰνδουϊσμοῦ καί τοῦ Βουδισμού. Κατά τήν Μπαγκαβάντ-Γκιτά, «τό πιό ἀθηντικό βιβλίο ἀναφορᾶς γιά τή μετεμψύχωση, πού εἶναι ὁ λόγος τοῦ Ἰδιοῦ τοῦ Θεοῦ», «τό μονοπάτι τῆς μετεμψύχωσης δέν ὀδηγεῖ πάντα πρός τά ἄνω, καί τίποτα δέν προεξοφλεῖ στόν ἄνθρωπο μιά ἀνθρώπινη μορφή στήν ἐπόμενη ζωή του. Ἄν γιά παράδειγμα, ἕνας πεθάνει μέ νοοτροπία σκύλου, στήν ἐπόμενη γέννησή του θά ἀποκτήσει χαρακτηριστικά σκύλου, ὥστε νά μπορέσει ν' ἀπολαύσει τή ζωή ἐνός σκύλου»⁴. Ἄν οἱ ἄνθρωποι δέν ἀξιοποιήσουν σωστά τήν ἀνθρώπινη μορφή, τότε «ἐξαναγκάζονται ἀπό τούς νόμους τοῦ κάρμα νά συνεχίσουν τήν παραμονή τους στόν κύκλο τῆς γέννησης, τοῦ θανάτου καί τῆς ἐπαναγέννησης, ἄλλοτε ὡς ἄνθρωποι, ἄλλοτε ὡς ζῶα καί καμμιά φορά, ὡς φυτά ἢ ὡς ἔντομα»⁵. «Ὅποιος πεθαίνει κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση τῆς ἄγνοιας, ξαναγεννιέται στό βασίλειο τῶν ζώων (Μπάγκαβαντ-Γκιτά 14,15)»⁶. «Γιά παράδειγμα, σ' ἕνα λαίμαργο πού καταβροχθίζει ἀδιάκριτα μεγάλες ποσότητες διαφόρων τροφίμων, ἡ φύση στήν ἐπόμενη ζωή τοῦ

3. Papyrus, βλ. ὑποσημείωση 9, τοῦ παρόντος ἀρθροῦ. Ὁ Irv. Cooper ἀμφιβάλλει γιά τήν δυνατότητα μετενσάρκωσης σέ ἄλλους πλανήτες, βλ. Μετενσάρκωση, ἡ φυσική, ψυχική καί πνευματική ἐξέλιξη τοῦ ἀνθρώπου, σ. 58.

4. Ἐπιστρέφοντας, Ὁ νόμος τῆς Μετεμψύχωσης, σ. 31.

5. Αὐτόθι σ. 32.

6. Αὐτόθι σ. 120

παρέχει εύσπλάγχχνως τό σῶμα χοίρου ἢ κατσίκας, μορφές πού θά τοῦ ἐπιτρέψουν ν' ἀπολαμβάνει ἀδιακρίτως, σκουπίδια καί ὑπολείμματα»⁷.

Πολλοί «δάσκαλοι» τῆς δοξασίας αὐτῆς ἰσχυρίζονται -ἀβάσιμα βεβαίως- ὅτι ἡ μετεμψύχωση εἶναι «ἐπιστήμη», ἄγνωστη ὅμως στούς σύγχρονους ἐπιστήμονες⁸. Τό ἴδιο ἰσχυρίζονται καί ἐκεῖνοι τῆς μετενσάρκωσης.

Τήν δοξασία αὐτή καί ὑπό τίς δύο ἐκδοχές τῆς, τῆς μετενσάρκωσης καί τῆς μετεμψύχωσης, ἐνστερνίζονταν κατά τήν ἀρχαιότητα οἱ Ἴνδοί, οἱ Αἰγύπιοι, οἱ Κινέζοι, οἱ Ἰάπωνες καί μερικοί Ἕλληνες (π.χ. οἱ Ὀρφικοί, ὁ Πυθαγόρας, τόν ὁποῖο μερικῶς εἰρωνεύεται ὁ Ἀριστοφάνης, ὁ Ἐμπεδοκλῆς, ὁ Πλάτων κ.ἄ.), σήμερα δέ μερικά νεοπαγανιστικά ρεύματα (ὅπως οἱ «Δωδεκαθεῖστες»)⁹, ἐνῶ οἱ ομάδες τῆς «Νέας Ἐποχῆς» γενικῶς ἀποδέχονται μόνο τήν δοξασία τῆς μετενσάρκωσης.

Στήν συνέχεια, θά ἀσχοληθοῦμε μόνο μέ τήν δοξασία τῆς μετενσάρκωσης.

3. Ἡ Μετενσάρκωση – Γενικῶς

Εἶπαμε ἤδη, ὅτι μετενσάρκωση σημαίνει τήν δοξασία, κατά τήν ὁποία, μετά τόν βιολογικό θάνατο, ἡ ἀτομική ψυχή –τό Ἄτμαν, κατά τήν ἰνδουϊστική ὀρολογία- ἐνσωματώνεται, ἢ ἐπαναγεννᾶται στόν ὑλικό κόσμο μας, -στήν γῆ- ἐνδυομένη μιά σειρά νέων διαδοχικῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων, ἢ κάπου ἄλλοῦ, σέ ἄλλο πλανήτη¹⁰. Ἡ Θεοσοφία κάνει λόγο γιά «μόνιμον

μετενσαρκουμένην ἀρχήν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, τό Ἐγώ καί μίαν πρόσκαιρον ἀτομικότητα, ὡς μέσον ἐξελίξεως τοῦ Ἐγώ»¹¹.

Ἡ διαδικασία αὐτή ἀκολουθεῖ τήν «ὀλιστική» πανθειστική καί «νεοεποχίτικη» περί Θεοῦ, κόσμου καί ἀνθρώπου διδασκαλία. Κατά τήν Μπαγκαβάτ-Γκιτά, ἡ ὁποία, ὅπως εἶπαμε, εἶναι ἡ θεωρητική βάση ὅλης τῆς δοξασίας τῆς μετενσάρκωσης, «Ἡ ἀτομική ψυχή μπορεῖ νά συγκριθεῖ μέ ἕνα σπινθήρα πού ξεπηδᾷ ἀπό τή φωτιά τῆς Ὑπέρτατης Ψυχῆς. Ὅπως ἡ σπιθα καί ἡ φωτιά εἶναι τῆς ἰδίας ποιότητας, ἔτσι καί ἡ ἀτομική ψυχή εἶναι τῆς ἰδίας πνευματικῆς ποιότητας μέ τόν Ὑπέρτατο Κύριο»¹².

Τήν δοξασία τῆς μετενσάρκωσης ἀποδέχονται σήμερα ὁ Ἰνδουϊσμός, ὁ Βουδισμός, ὁ Βραχμανισμός, ὁ Ταοϊσμός, ὁ Ζαϊνισμός καί, ὅπως εἶπαμε καί πιό πάνω, οἱ περισσότερες ομάδες τῆς «Νέας Ἐποχῆς», ἰδιαίτερως δέ ἡ Θεοσοφία, ἡ Ἀνθρωποσοφία, ὁ Ἀποκρυφισμός, ὁ Πνευματισμός, καθώς καί ὁ Τεκτονισμός.¹³

ὁποίας συνειδήσεις πρὸς ἐξέλιξιν σέ διαφόρους βαθμούς ἀναπτύξεως, ἔρχονται νά συναφθοῦν μέ φυσικές μορφές, πού ἐπίσης ἐξελίσσονται σέ ὅλους τούς βαθμούς τῆς φυσικῆς πολυπλοκότητος», (Ἡ Μετενσάρκωσις - Μιά ἐλπίδα γιά τόν κόσμο, σ. 24). Καί Papus: «Μετενσάρκωση εἶναι ἡ ἐπιστροφή τῆς πνευματικῆς Ἀρχῆς σ' ἕνα νέο σαρκικό περίβλημα. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀνθρώπινα πλάσματα, αὐτό τό περίβλημα εἶναι πάντοτε ἕνα ἀνθρώπινο σῶμα. Μπορεῖ κανεὶς νά ἐνσαρκωθεῖ εἴτε στόν ἴδιο πλανήτη, ὅπου ἔζησε τήν τελευταία του ὑπαρξη, εἴτε σέ ἄλλο», ἐνθ. ἀνωτ. σ. 11.

11. Πέτρο. Γράβιγγερ, Ἐγκυκλοπαίδεια Ἑσωτερισμοῦ καί ἀποκρύφου γνώσεως, τόμ. 4, σ. 257.

12. Ἐπιστρέφοντας, Ὁ νόμος τῆς Μετεμψύχωσης, ἐνθ. ἀνωτ. σ. 127.

13. Κατά τούς διδασκάλους τῆς μετενσάρκωσης, συμβολισμοί τῆς δοξασίας αὐτῆς εἶναι ἡ «Κιβωτός τοῦ Νῶε», ἡ «εἰς Ἄδου Κάθοδος τοῦ Χριστοῦ καί ἡ ἐξ αὐτοῦ ἐπάνοδος» καί τό «Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος», Νέστ. Λάσκαρι, Ἐγκυκλοπαίδεια τῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς, σ. 607. Βλ. καί Πέτρο. Γράβιγγερ, ἐνθ. ἀνωτ. Ἐπίσης, βλέπουν τόν συμβολισμό τῆς «στὶς ἀρχαῖες ἱστορίες τῶν Ἰνδουϊστῶν σχετικὰ μέ τό χορό τοῦ Σίβα καί τὰ ὄνειρα τοῦ Βισνοῦ, στό μῦθο τῆς *σομεριακῆς* Ἰνάννα, στὶς *αἰγυπτιακῆς* πνευματικῆς παραστάσεις (ὁ θάνατος καί ἡ ἀναγέννηση τοῦ Ὅσσιρι) καί στή *χριστιανικῆ* ἱστορία τῆς Σταύρωσης καί τῆς Ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ», Κων. Πέγιου, Τό ταξίδι τῆς ψυχῆς, περιοδ. "Ἄβατον", τ. 15, σ. 59.

7. Αὐτόθι σ. 109.

8. Αὐτόθι σ. 96.

9. Οἱ Ἕλληνες «Δωδεκαθεῖστες» διατείνονται ὅτι ἡ ψυχή, κατά τήν ἐξελικτική πορεία τῆς γνωρίζει πολλές «παλιγγενεσίες», οἱ ὁποῖες δέν βρίσκονται πάντοτε σέ ἀνοδική πορεία, ἀλλά μπορεῖ νά ἔχουν καί «παλινδρομήσεις» σέ κατώτερες καί μάλιστα ἄλογες ἢ καί ἀνόργανες μορφές ὑπαρξης, ὅπως φερεῖται ἰχθύος ἢ πτηνοῦ, θάμνου ἢ βουνοῦ, π. Κυρ, Τσουροῦ, Ὁ Νεοπαγανισμός τῆς "Νέας Ἐποχῆς" σ. 201.

10. Βλ. ὀρισμούς τῆς μετενσάρκωσης: Irving Cooper: «Ἡ Μετενσάρκωσις εἶναι ἡ διαδικασία μέσῳ τῆς

Ἡ μετενσάρκωση θεωρεῖται, κατά τήν Μπλαβάτσκι, «ὁ ὑποχρεωτικός συνεργάτης τοῦ νόμου τῆς ἐξελίξεως»¹⁴. Μερικοί θεωρητικοί τῆς δοξασίας αὐτῆς, τήν συνδέουν μέ τήν Παυλική ἔκφραση «ὁ γάρ ἐάν σπείρη ἄνθρωπος τοῦτο καί θερίσει» (Γαλ. 6,7) καί μέ τήν διδασκαλία περί τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. Βεβαίως, οὔτε μέ τό πρῶτο χωρίο ἔχει καμμία σχέση ἢ δοξασία αὐτή [διότι ὁ Παῦλος ἀναφέρεται στήν ἡμέρα τῆς Κρίσεως], οὔτε ταυτίζεται ἀπολύτως μέ τήν διδασκαλία περί τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, ὅπως αὐτή διδασκόταν ἀπό τούς ἀρχαίους Ἑλληνας¹⁵.

Τό πῶς καί πότε θά πραγματοποιοῦνται οἱ μετενσαρκώσεις αὐτές ἐξαρτᾶται, κατά θεωρητικούς τῆς δοξασίας, ἀπό τά ἄστρα (ἀστρολογία) καί καθορίζεται ἀπό τήν «Λευκή Ἡγεσία» ἢ ἀπό ἀόριστης ὑφῆς «πνευματικά» «παρακολουθοῦντα ὄντα». «Τό ζωντανό ὄν ἀποκτᾶ ἓνα σῶμα (πεδίο δράσεως) γιά νά ἐκτίσει τή φυλάκισή του ἀνάλογα μέ τίς ἀστρολογικές ἐπιδράσεις. Ἔτσι τό πεπρωμένο τοῦ ἀνθρώπου καθορίζεται ἀπό τή θέση τῶν ἄστρων κατά τή γέννησή του». Γι' αὐτό ἡ ἀστρολογία εἶναι «μεγάλη ἐπιστήμη»¹⁶. Τό φυσικό σῶμα, λέει ὁ Parus, διαπλάθεται ὑπό τήν ἐπίδραση ἐπτά ἢ ἐννέα «σεληνιακῶν περιστροφῶν» καί δέχεται τήν ἐπίδραση καί τῶν ἄλλων πλανητῶν¹⁷.

14. Ἑλ. Μπλαβάτσκι, *Εἰς τήν χώραν τῶν γαλάζιων βουνῶν*, σ. 23.

15. Ὁ ὅρος «ἀθανασία τῆς ψυχῆς» προέρχεται ἀπό τούς ἀρχαίους Ἑλληνας καί δέν ταυτίζεται μέ τήν χριστιανική ἔννοια περί ψυχῆς, ἢ ὅποια εἶναι κτιστή, χάριτι δέ καί ὄχι φύσει ἀθάνατη.

16. *Ἐπιστρέφοντας*, ἔνθ. ἄνωτ., σ. 99.

17. Parus: «Οἱ δυνάμεις τοῦ Κρόνου συνθέτουν τή γενική διάπλαση τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος κατά τόν πρῶτο μῆνα· οἱ δυνάμεις τοῦ Δία δροῦν στούς χυμούς - στά ὑγρά τοῦ σώματος, τό δεύτερο μῆνα· οἱ δυνάμεις τοῦ Ἄρη στό αἷμα τόν τρίτο μῆνα καί τότε τό παιδί ἀρχίζει νά κινεῖται. Ὁ ἥλιος ἔρχεται νά φωτίσει μέ τή θερμότητα καί τή ζωή του τό ἀνθρώπινο ἔμβρυο. Ἡ Ἀφροδίτη δίνει ὁμορφιά στό σαρκικό του περίβλημα, ὁ Ἑρμῆς ἐνεργοποιεῖ τήν κίνηση καί τό νευρικό σύστημα, καί τέλος ἡ Σελήνη ἔρχεται νά τελειοποιήσῃ, μέσω τῆς μητρικῆς τῆς ἐπιρροῆς, τό ὁλοκληρωμένο πιά ἔργο. Σ' αὐτό τό μῆνα τό παιδί μπορεῖ νά γεννηθεῖ, καί μέ ἰδιαίτερες φροντίδες, νά ζήσει. Συνήθως

Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ μετενσάρκωση καθορίζεται εἴτε ἀπό «Ὀντότητες τοῦ Πνευματικοῦ κόσμου, πού γνωρίζουμε ἐλάχιστα» -καί οἱ ὅποιες «εἶναι ἐπιφορτισμένες νά ἐκλέγουν τούς γονεῖς, τήν πατρίδα καί τίς ἐξωτερικές συνθηκῆς ζωῆς σέ κάθε μετενσάρκωση»¹⁸, εἴτε ἀπό τήν «Λευκή Ἱεραρχία», ἢ «τούς Κυρίους τοῦ Νόμου, ἢ Φύλακες τοῦ Νόμου ἢ τούς Τέσσερις Κυρίους τῶν δυνάμεων τῶν κόσμων καί τῶν ὄντων» -οἱ ὅποιοι κρατοῦν «λεπτομερέστατο καί ἀκριβέστατο ἀρχεῖο τόσο μέσα στό εἶναι καταγεγραμμένο, ὅσο καί στό ΑΚΑΣΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ»¹⁹. Ἀκόμα καί ὁ ἴδιος ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου μπορεῖ νά καθορίζει τή νέα μετενσάρκωση - «Εἶναι οἱ σκέψεις καί οἱ ἀναμνήσεις τοῦ ζωντανοῦ ὄντος, τή στιγμή πού ἐγκαταλείπει τό σῶμα του πού ἀναμφίβολα καθορίζουν τή μελλοντική του μορφή ὑπαρξῆς»²⁰.

Πρέπει ὅμως καί ἐδῶ νά ἐπισημάνουμε ὅτι καί στό περιεχόμενο τοῦ ὄρου «μετενσάρκωση» ὑπάρχουν δύο διαφορετικές ἐκδοχές: ἡ ἀνατολική καί ἡ δυτική.

Κατά τήν ἀνατολική ἐκδοχή, τήν ὅποια ἐνστερνίζεται ὁ Ἰνδουϊσμός καί μερικές παραθρησκευτικές ομάδες τῆς «Νέας Ἐποχῆς», ὅπως φερειπτεῖν οἱ Χάρε Κρίσνα, -καί μερικοί νεοπαγανιστές- ἡ μετενσάρκωση δέν ὀδηγεῖ πάντοτε σέ ἀνώτερη ἐξελικτική κατάσταση καί συμπίπτει οὐσιαστικά μέ τήν μετεμψύχωση. Κατά τήν ἐκδοχή αὐτή, ἡ ἀτομική ψυχή (τό Ἄτμαν) στοχεύει στό νά ξεφύγει ἀπό τόν ἀτέλειωτο κύκλο (τροχό) τῶν ἐνσαρκώσεων καί θανάτων, τήν Σαμσάρα, καί νά ἀπελευθερωθεῖ, ἐξαφανιζόμενη μέσα στό ἀπρόσωπο Βράχμαν.

ὁμως, ὁ Κρόνος ἐπηρεάζει πάλι τό ἔμβρυο κατά τόν 8ο μῆνα καί τοῦ τελειοποιεῖ τήν ὀστέϊνη ὑποδομή καί τίς ἴνες. Τόν ἐπόμενο μῆνα ὁ Δίας ἐπηρεάζει γιά δεύτερη φορά τό ἔμβρυο, γιά νά τοῦ δώσει ὅλα τά ἀπαραίτητα ζωτικά στοιχεῖα, καί τότε τό παιδί γεννιέται μέ τίς καλύτερες προϋποθέσεις», ἔνθ. ἄνωτ., σ. 23.

18. Irv. Cooper, ἔνθ., ἄνωτ. σ. 53.

19. Νικ. Μαργιοῦ, Ὁ Ἐσωτερικισμός γιά ὅλους, σσ. 387, 395, 397.

20. § 8.6 τῆς Μπαγκαβάτ-Γκιτά, παρὰ Ἐπιστρέφοντας, ἔνθ. ἄνωτ., σ. 31.

Τότε, κατακτᾶ τὴν «μόκσα», τὴν σωτηρία, ἢ ὅποια ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν συνειδητοποίηση ὅτι «ἡ ἀτομικὴ ψυχὴ (τὸ Ἄτμαν) καὶ ἡ ἀπόλυτη ψυχὴ (τὸ Βράχμαν) ταυτίζονται»²¹, (μια καθαρά «νεοεποχίτικη» διδασκαλία). Αὐτό εἶναι ἡ λύτρωση, τὸ Νιρβάνα.

Ἡ δυτικὴ ἐκδοχὴ τῆς μετενσάρκωσης, τὴν ὅποια διεμόρφωσε κυρίως ἡ Θεοσοφία καὶ ἡ Ἀνθρωποσοφία, δέν στέκεται ἀρνητικὰ ἔναντι τῆς ὑπαρξης καὶ δέν κάνει λόγο φανερά γιὰ ἐξαφάνιση τῆς προσωπικότητας. Ἐν τούτοις, καὶ ἡ ἐκδοχὴ αὐτὴ στοχεύει στὴν ἀπώλεια τοῦ προσωπικοῦ «Ἐγώ», ἀφοῦ διακηρύσσει ὅτι «Σέ τελευταία ἀνάλυση, τελικός σκοπός μας εἶναι... μὲ τὸν καιρὸ νὰ γίνουμε ὑπεράνθρωποι σάν τὸν Ἰησοῦ Χριστό καὶ νὰ συγχωνευτοῦμε, νὰ γίνουμε ἓνα μὲ τὸν Θεό»²². Εἶπαμε ὁμως στὴν ἀρχὴ ὅτι αὐτός ὁ «θεός», -ὁ «ὀλιστικός θεός» τῆς «Νέας Ἐποχῆς» μὲ τὸν ὅποιο «συγχωνεύεται» ὁ ἄνθρωπος-, εἶναι ἀπρόσωπος. Ἡ ταύτιση καὶ ἡ συγχώνευση κάθε προσώπου μέσα σ' αὐτό τὸ «Ἐν» δέν εἶναι παρὰ μιά οὐσιαστικὴ ἐκμηδένισή του καὶ ἐπομένως κάθε πρόσωπο, μετὰ ἀπὸ ἀναρίθμητες προσπάθειες γιὰ τὴν «ἀναγέννησή» του, φθάνει στὴν ἀνυπαρξία. Πρόκειται, δηλαδή, γιὰ καθαρῶς ἀντιχριστιανικὴ, ἀλλὰ καὶ παράλογη δοξασία.

Παρόλα ταῦτα, ἡ δυτικὴ αὐτὴ ἐκδοχὴ ὑποστηρίζει ὅτι σκοπός κάθε μετενσάρκωσης εἶναι ἡ «ἀναγέννηση», ἡ «ἀπελευθέρωση», ἡ «ἐκπαίδευση καὶ ἡ γνώση» γιὰ νὰ ἀποκτήσει ὁ ἄνθρωπος «νέες δυνατότητες», ἡ «ἀφύπνιση τῶν ψυχικῶν δυνατοτήτων», ἡ «φώτιση», νὰ «ἐξευγενίσει τὸν ἄνθρωπο-ζῶο», νὰ διευρύνει τὴν συνείδησή του (μέσω τοῦ διαλογισμοῦ), γιὰ «μεγαλύτερες ἐμπειρίες» καὶ «πνευματικὴ ἐξέλιξη», ὥστε νὰ «ικανοποιηθοῦν ὅλες οἱ

ἐπιθυμίες, πού δέν μπόρεσαν νὰ ικανοποιηθοῦν σ' αὐτὴ τῆ ζωῆ», καὶ νὰ διδαχθεῖ «τά ἄρρητα καὶ κρύφια τῆς ὕλης». Ἡ μετενσάρκωση συντελεῖ ἀκόμη καὶ στὴν «πρόοδο τῆς ἀνθρωπότητας»²³. «Ἡ Νέα Ἐποχὴ τῆ θεωρεῖ μιά αἰώνια πορεία τῆς ψυχῆς πρὸς ἀνώτερα ἐπίπεδα πνευματικῆς ὑπαρξης καὶ ὄχι ἓνα μαρτύριο ἀπὸ τὸ ὅποιο ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ξεφύγει μὲ κάθε τρόπο, καταργώντας τὴν ἀτομικότητά του»²⁴.

Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο ἐκδοχῶν, σημειώνει μελετητῆς τῆς μετενσάρκωσης, ἔγκειται στό ὅτι: «Στὴν Ἀσία ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ξαναγεννηθεῖ κανεὶς εἶναι μιά κακὴ εἶδηση», ἐνῶ «οἱ διδάσκαλοι τῆς Νέας Ἐποχῆς στὴν Δύση βλέπουν τὴν μετενσάρκωσιν ὡς μιά μεγάλη περιπέτεια, πού ἐγκυμονεῖ πνευματικὴ σπουδαιότητα καὶ “καρποφορία”»²⁵.

Ἐσχατὴ πάντως κατάληξη τοῦ κύκλου τῶν μετενσαρκώσεων, τόσο στὴν ἀνατολικὴ ὅσο καὶ στὴν δυτικὴ ἐκδοχὴ, εἶναι ἡ κατάργηση κάθε προσωπικῆς περαιτέρω ὑπαρξης καὶ συνείδησης καὶ ἡ ταύτιση μὲ τὸ ἀπρόσωπο «Ἐν» ἢ «Ὄλον» ἢ τὸ «Νιρβάνα». Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, ὅπως εἶπαμε παραπάνω, ἡ προσωπικὴ ὑπαρξη τοῦ ἀνθρώπου ἐκμηδενίζεται (διαλύεται καὶ παύει νὰ ὑπάρχει ὡς πρόσωπο), ὅπως μιά σταγόνα νεροῦ μέσα στὸν ὠκεανὸ ἢ ὅπως μιά σπίθα πού βγαίνει ἀπὸ τὴν φωτιά καὶ εξαφανίζεται στὸν ἀέρα, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὴν “βάσσανο” τῶν συνεχῶν γεννήσεων καὶ θανάτων, τὴν Samsara. Ἔτσι, ὅπως εἶπαμε καὶ πιό πάνω, γιὰ τὸν ἄνθρωπο τῆς «Νέας Ἐποχῆς», σέ ἀντίθεση μὲ τὴν χριστιανικὴ διδασκαλία, ὁ θάνατος θεωρεῖται εὐλογία.

(Συνέχεια στό ἐπόμενο).

21. Ἰστοσελίδα Esoterica, Ἡ Μετενσάρκωση στὴν Ἀνατολή καὶ στὴν Δύση, σ. 3.

22. Ρόμπ. Νάτζεμ, Ὁ μυστικὸς κύκλος τῆς ζωῆς, σ. 95.

23. Π. Αντ. Ἀλεβιζοπούλου, Μετενσάρκωση ἢ Ανάσταση, σ. 23. Ἄν. Μπεζάντ, Μετενσάρκωση, σσ. 72,100. Irving Cooper, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 34. Βλ. καὶ Ἀλ. Μπέϋλη, Ἡ ἐπανεμφάνισις τοῦ Χριστοῦ, σ. 124.

24. Κων. Πέγιου, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 61.

25. Mark Albrecht, Μετενσάρκωσις κατὰ Ἀναστάσεως, σ. 1-2.

SHINCHONJI

Μιά νέα Αντιτριαδική Κορεατική έσχατολογική αίρεση

του Πρωτοπρ. Βασιλείου Γεωργοπούλου.
Επίκουρου Καθηγητού Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Η αίρεση Shinchonji ιδρύθηκε τό 1984 στή Νότια Κορέα από τόν Κορεάτη Man-Hee Lee (γεν. 1931) καί ή επίσημη όνομασία της εΐναι «*Shinchonji Church of Jesus, The Temple of Tabernacle of the Testimony*». Η Κορεατική έννοια, άποτελει άπόδοση του βιβλικού χωρίου Άποκ. 21, 1: «ουρανόν και νόν και γην καινήν».

Ο ίδρυτής της προβάλλει τόν έαυτό του, ότι εΐναι ένα έσχατολογικό πρόσωπο, καθώς μέ τήν ίδρυση τής κίνησης του ύποστηρίζει, ότι αρχίζει νά ύλοποιείται αυτό τό όποιο αναφέρεται στήν Άγία Γραφή, στό Β' Πέτρ. 3, 13 «ή καινούργια γη και οι καινούργιοι ουρανοί», όπως εΐχε ύποσχεθει ό Χριστός. Σύμφωνα μέ τούς ισχυρισμούς του Man-Hee Lee ό ίδιος εΐγινε άποδέκτης μιās θεϊκής άποκαλύψεως, ότι αυτός πρέπει νά επανιδρύσει τίς δώδεκα φυλές του λαού του Θεού και μέσω αυτου του γεγονότος θά αρχίσει μιá νέα περίοδος στήν ανθρώπινη θρησκευτική ιστορία.

Η κίνηση νοηματοδοτεί τήν ύπαρξή της, κατά τούς ισχυρισμούς της πάντα, μέ τό όραμα πού εΐχει, ότι άποτελει τήν άπαρχή τής ιστορικής έσχατολογικής ανανέωσης του κόσμου. Πρίν από τή δική της ξεχωριστή ιστορική περίοδο, κατά τίς δοξασίες τής αίρεσης, εΐχουν προηγηθει τρεις περιοδοι πού περιλαμβάνουν 2.000 ετη κάθε μιá εξ αυτών. Η πρώτη περίοδος των 2.000 ετών εΐναι από τή δημιουργία του Αδάμ μέχρι τόν Αβραάμ. Η δεύτερη περιλαμβάνει 2.000 από τόν Αβραάμ μέχρι τήν έλευση του Ίησου και ή τρίτη περιλαμβάνει τά ανάλογα ετη από τήν έλευση του

Χριστου μέχρι τή δημιουργία τής κίνησης Shinchonji.

Η τέταρτη περίοδος ξεκινάει μέσω του καλέσματος από τόν Θεό του Man-Hee Lee, περιλαμβάνει τήν ίδρυση τής αίρέσεως και θά συμπεριλάβει και τήν αναμενόμενη χιλιετη βασιλεία, πού κατά τή γνώμη του, αναφέρεται στήν Αποκάλυψη.

Η αίρεση εΐχει κλειστή και συγκεντρωτική δομή για τά μέλη της μέ περιοριστικούς όρους σχετικά μέ τήν επικοινωνία προς τά έξω και τούς άλλους ανθρώπους, πού δέν τυγχάνουν όπαδοί. Η ένταξη κάποιου στήν αίρεση προϋποθέτει συμμετοχή σε ειδικά σεμινάρια και ειδική πνευματική εκπαίδευση. Στα μέλη της καλλιεργει τήν άποψη, ότι ανήκουν και συγκροτούν τόν αριθμό των 144.000 για τόν όποιο γίνεται λόγος στήν Αποκάλυψη (Άποκ. 7, 4).

Οί αντιτριαδικές περι Θεου δοξασίες της σε συνδυασμό μέ τίς άλλες δοξασίες της, αποτελούν εμπόδιο και λόγο μη συνεργασίας μέ άλλες χριστιανικές προτεσταντικές Όμολογίες, όπως και μέ διεθνεις χριστιανικούς οργανισμούς. Η αίρεση δραστηριοποιείται σε 15 χωρες του κόσμου και στήν Ευρώπη εΐχει δημιουργήσει κοινότητες στή Γαλλία και στή Γερμανία. Για επικοινωνιακούς λόγους εκπρόσωποι της συμμετέχουν σε διεθνεις οργανώσεις σχετικά μέ τήν ειρήνη κ. ά. Επίσης ή αίρεση χρησιμοποιει και άλλες όνομασίες όπως: «Healing All Nations, Gemeinde im Licht». Στα πλαίσια τής επικοινωνιακής στρατηγικής της για τήν περαιτέρω άποδοχή της και τή δυνατότητα κοινωνικής παρέμβα-

Η ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΚΑΙ Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

τοῦ κ. Κωνσταντίνου Παπαχριστοδούλου,
Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τῆς Π.Ε.Γ.

(β' μέρος)

2. Ἐναλλακτική Ἰατρική καί θεραπευτικές «τεχνικές»

Κάθε εἶδους ἐναλλακτική ἰατρική εἶναι γεγονός ὅτι φέρει πίσω της μιὰ ὀλόκληρη φιλοσοφική βάση πού ἐκτείνεται ἀπό τήν θρησκεία μέχρι τήν πολιτική. Ὁ ἐθισμός σέ τέτοιες «ἐναλλακτικές» λύσεις ἐγκυμονεῖ κινδύνους τέτοιους πού ἀπειλοῦν τήν προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου καί ἰδιαίτερα ἑνός χριστιανοῦ πού εἶναι χλιαρός στήν πίστη καί ἀγνοεῖ βασικές ἀρχές τῆς ὀρθόδοξης ἀνθρωπολογίας.

Ποῦ τοποθετεῖται ὅμως χρονικά ἡ ἀνθιση τοῦ φαινομένου τῶν ἐναλλακτικῶν θεραπειῶν; Δέν εἶναι λίγοι ἐκεῖνοι πού ἐκτιμοῦν ὅτι ἡ διάδοση αὐτῶν τῶν ἰδεῶν, πού τείνουν σέ ἀρκετές περιπτώσεις νά γίνουν τρόπος ζωῆς, ξεκίνησε στήν Ἑλλάδα κατά τήν δεκαετία τοῦ '80. Ἄλλωστε, αὐτή τήν ἐποχή ἀρχίζει νά ἀποκαλύπτεται στή χώρα μας καί τό κύμα τῆς Νέας Ἐποχῆς, πού σάν τσουνάμι σάρωσε τήν ἐλληνική κοινωνία.

Τί ὁδηγεῖ ὅμως τόν σύγχρονο ἀνθρωπο σέ μιὰ ἀναζήτηση θεραπευτικῶν μεθόδων, διαφορετικῶν ἀπό ἐκεῖνες πού τοῦ προ-

σφέρει ἡ κλασσική ἰατρική τοῦ 20οῦ καί τοῦ 21ου αἰώνα μέ τήν ἀλματώδη ἀνάπτυξη τῆς χειρουργικῆς, τῆς βιολογίας καί τῶν φαρμάκων;

Θά μπορούσαμε νά δώσουμε ἀπαντήσεις, ἀλλά θεωροῦμε, ὅτι εἶναι πολύ εὐγλωττες οἱ ἀποκρίσεις ἀσθενῶν ἀλλά καί γιατρῶν καί φαρμακοποιῶν πού ἐξασκοῦν ἐναλλακτικές θεραπείες:

Ἐπιθυμία νά πάρει κανεῖς τήν ὑπόθεση τῆς υγείας στά χέρια του. Βέβαια αὐτό προϋποθέτει τήν ἀποδοχή συγκεκριμένων «ἐναλλακτικῶν θεραπειῶν» πού προσφέρονται συνήθως ἀπό ἐμπειρικούς γιατρούς.

«Ἐγώ θά τήν ὀνόμαζα ἀπελπισμένη κίνηση. Σέ μιὰ ἐποχή πού ἡ ἀστρολογία, ἡ μαγεία, οἱ καφετζοῦδες κάνουν θραύση δίπλα σέ λέιζερ, ὁ ἀνθρωπος μένει ἔντρομος μπροστά σέ μιὰ γρίπη πού τόν ταλαιπωρεῖ ἕναν ὀλόκληρο χειμῶνα» λέει ὁ Πάνος Κ., ἐλεύθερος ἐπαγγελματίας, 32 ἐτῶν.

«Γιά νά ξαναβροῦν τή χαμένη τους σιγουριά· κάποιο στήριγμα σέ ἕναν κόσμον πού κινεῖται δαιμονισμένα, ξαναγυρίζουν σέ πανάρχαιες μεθόδους θεραπείας», λέει κάποιος ἄλλος.

σῆς της στή Γερμανία ἔχει δημιουργήσει ἐπίσης ἕνα θυγατρικό ὄργανισμό, πού ἔχει τήν Κορεατική ὀνομασία «Mannam» καί σημαίνει «Συνάντηση». Ὡς ὄργανισμός θέλει νά καλλιεργήσει τή φιλία, τήν εἰρήνη καί τή συνεργασία μεταξύ ἀνθρώπων

διαφορετικῶν θρησκειῶν, γλωσσῶν καί πολιτισμῶν.

Στήν ἴδια κίνηση καί μέ ἀνάλογη δραστηριότητα, ἀνήκει καί ἄλλο θυγατρικό παρακλάδι πού ἔχει τήν ὀνομασία: «International Peace Youth Group».

Μιά άλλη περίπτωση, ή κυρία Χ.Σ.: «Άρχισα όμοιοπαθητική θεραπεία επειδή είχα έντονο άγχος και κατάθλιψη. Είδα βελτίωση που δεν νομίζω ότι όφείλονταν σε αύθυποβολή. Καλύτερευσε ό ύπνος μου, χαλάρωσα, ένιωθα γενικότερη ψυχική εύεξία. Έπειτα όμως χάθηκα μέ τό γιατρό μου και στάθηκε αδύνατο νά προμηθεντώ τά ένδεδειγμένα φάρμακα που βρίσκονται, πράγματι δύσκολα. Ίσως ξαναρχίσω μέ κάποιον άλλο όμοιοπαθητικό γιατρό...».

Μιά δημοσκόπηση που έγινε στή Γαλλία τόν Οκτώβριο του 1984, από τήν εταιρία Sofres για λογαριασμό του περιοδικού: «Ήπιες Ιατρικές», έδωσε τόν «χάρτη» των ανθρώπων που εμπιστεύονταν τήν υγεία τους και τή διατροφή τους, στίς «νέες» μεθόδους θεραπείας.

-Δέν έχουν στενή κομματική τοποθέτηση και δέν είναι ένταγμένοι κάτω από μία συγκεκριμένη πολιτική ιδεολογία.

-Είναι απογοητευμένοι και κάπως ανήσυχoi για τήν πορεία του κόσμου, νιώθοντας σαν νά τους «ξεγέλασε» ή νά μήν κράτησε τίς ύποσχέσεις του.

-Τά μέσα μαζικής έννημέρωσης τους έκαναν δύσπιστους απέναντι στήν κλασική, επίσημη ιατρική.

-Η διάθεση βελτίωσης των συνθηκών διατροφής, διαβίωσης και γενικά κατάστασης υγείας του σύγχρονου ανθρώπου.

Σύμμαχοι των έναλλακτικων ιατρικων είναι ή ανθρώπινη επαφή, που όλοι σχεδόν οί θεραπευτές προσπαθούν νά έδραιώσουν μέ τους ασθενείς τους, και ένας νέος όρίζοντας που ανοίγεται από μία καλύτερη χρήση των θεραπειων που προσφέρονται.

Τήν έναλλακτική «ιατρική» μπορεί κανείς νά τή βρει και μέ άλλα όνόματα όπως: «ή άλλη ιατρική», ή «ήπιες ιατρικές». Υπάρχει ένας μακρύς κατάλογος από τέτοιες θεραπευτικές άγωγές που καλό θά ήταν νά αναφέρουμε: Άγγελοθεραπεία, Άνθοϊάματα Μπάχ, Άργιλοθε-

ραπεία, Άρωματοθεραπεία, Άντανακλαστική θεραπεία, Βελονισμός, Βιταμινοθεραπεία, Ένστικτοθεραπεία (Τό ένστικτό του ανθρώπου μπορεί νά τόν βοηθήσει σε μία προσωπική διαιτητική ίσορροπία), Ηλεκτροθεραπεία, Ίριδολογία, Κρυσταλοθεραπεία, Μαγνητοθεραπεία, Μεσοθεραπεία, Μουσικοθεραπεία, Νηστειοθεραπεία, Όλιγοθεραπεία, Όμοιοπαθητική, Όστεοπαθητική, Σοφροθεραπεία ή Σοφρολογία (Χαλαρωτική μέθοδος βασισμένη στήν ίσορροπία, στήν ήρεμία και τήν κυριαρχία του είναι), Συμπαθητικοθεραπεία, Φυσικοθεραπεία, Φυτοθεραπεία, Χειροπρακτική, Ωτοθεραπεία και άλλες πολλές τεχνικές και θεραπείες μέ περισσότερο ή λιγότερο παράξενα όνόματα.

Όπωςδήποτε αυτός ό κατάλογος μάλλον περιπλέκει τά πράγματα παρά τά φωτίζει. Αυτό που πρέπει όμως νά κρατήσουμε είναι ότι σχεδόν όλες οί παρατηρησκευτικές ομάδες ή σέκτες, θεωρούν ως αποτελεσματικές τίς θεραπείες τής «έναλλακτικής ιατρικής» περισσότερο από αυτές τής κλασικής ιατρικής.

3. Η Όρθόδοξη θεώρηση του πόνου, τής ασθένειας και τής θεραπείας της

α) Όρθόδοξη Άνθρωπολογία

Πρίν αναπτύξουμε τήν περί ασθένειας και πόνου όρθόδοξη θεώρηση νομίζω ότι είναι σημαντικό σε αντιπαράθεση μέ αυτά που άκούσαμε πριν, νά παρουσιάσουμε συνοπτικά τήν όρθόδοξη άνθρωπολογία. Τήν περί ανθρώπου διδασκαλία τής Όρθοδόξου Έκκλησίας.

Ό άνθρωπος αποτελεί δημιούργημα του τριαδικου Θεου. Πλάσθηκε κατ' εικόνα Θεου, δηλαδή αποτελεί πρόσωπο που βρίσκεται σε άγαπητική σχέση μέ τό Θεό και τους συνανθρώπους του. Ό άνθρωπος είναι «κατ' εικόνα» του Άρχετύπου και αυτό προκαλεί δέος, λέγει ό Ίωάννης ό Χρυσόστο-

μος. Όμως ταυτόχρονα αποτελεί μεγάλη δωρεά και καρπό της θείας αγάπης.

Ο άνθρωπος δημιουργήθηκε από «όρα-
τήν και άόρατον φύσιν» όπως λέγει ο άγιος
Ιωάννης ο Δαμασκηνός έννοώντας τον
άρρηκτο δεσμό μεταξύ του σώματος και
της ψυχής.

Είναι σημαντικό να τονίσουμε, ότι ο
άνθρωπος, ως δημιουργημα, δεν έχει κα-
μία σχέση ουσίας με τον Θεό. Υπάρχει
τέτοιο χάσμα μεταξύ κτιστού και άκτίστου,
δημιουργού και δημιουργήματος που είναι
άδύνατον στον άνθρωπο να προσεγγί-
σει τη φύση του Θεού. Η πορεία έγινε
αντίστροφα. Ο Θεός αποκαλύφθηκε στον
άνθρωπο διά του Ιησού Χριστού, ο οποίος
προσέλαβε την ανθρωπότητα και έδωσε τη
δυνατότητα στον άνθρωπο να γίνει Θεός
κατά χάριν. Αυτό έρχεται σε πλήρη αντί-
θεση με την άποψη της «Νέας Έποχής»
κατά την οποία ο Θεός βρίσκεται μέσα σε
κάθε άνθρωπο φτάνει ο τελευταίος να τον
ανακαλύψει.

Επίσης πρέπει να γνωρίζουμε, ότι η
πορεία του ανθρώπου μέσα στο χρόνο και
την ιστορία είναι γραμμική. Ο άνθρωπος
γεννιέται ως μοναδικό πρόσωπο πορεύε-
ται στο χρόνο κατά την επίγεια ζωή του,
πεθαίνει άπαξ άφου χωρίζεται ή ψυχή του
«βιαίως» από τον άρμονικό δεσμό της με
τό σώμα και αναμένει την άνάσταση των
νεκρών κατά την Δευτέρα παρουσία του
Ιησού Χριστού. Τό πρόσωπό μας είναι μο-
ναδικό και ως τέτοιο θά βρίσκεται σε κοι-
νωνία στον Παράδεισο με τό δημιουργό του
ή σε άποστροφή με τό πρόσωπο του Θεού
στήν κόλαση. Αυτή ή θεώρηση, ή γραμμί-
κή, βρίσκεται σε αντίθεση με την κυκλική
θεώρηση που διδάσκει τό κοσμοείδωλο
του ένδουϊσμού και της «Νέας Έποχής».
Έκεί, ο άνθρωπος αποτελεί κομμάτι μι-
ας άπρόσωπης θείας ουσίας που μπήκε στην
περιπέτεια της ζωής λαμβάνοντας σώμα.
Γιά τους ένδουϊστές, τό σώμα αξιολογείται

άρνητικά άφου ο άνθρωπος πρέπει να
απαλλαγεί άπ' αυτό και να επιστρέψει άπό
έκεί που ξεκίνησε να άπορροφηθεί δηλαδή
άπό την «θεία», άπρόσωπη συνειδητότητα
και να έξαφανιστεί.

Μέ βάση αυτές τις θεμελιώδεις δογμα-
τικές αρχές της Όρθοδοξίας, τό ανθρώπι-
νο πρόσωπο, ως ψυχοσωματική ένότητα,
αποτελεί την κορωνίδα της δημιουργίας
και άποκτά μοναδική αξία όχι μόνο γιατί
δημιουργήθηκε κατ' εικόνα του Θεού, αλλά
και καθ' όμοίωσιν. Ποιά είναι ή διαφορά
μεταξύ του «κατ' εικόνα» και του «καθ'
όμοίωσιν»; Τό «κατ' εικόνα», τό έχουμε στή
φύση μας, ένω τό «καθ' όμοίωσιν» τό άπο-
κτούμε με την προαίρεσή μας.

Η αξία του ανθρώπινου σώματος φαίνε-
ται άπό τη διάσταση που του δίδει ή Έκκλη-
σία. Τό σώμα χαρακτηρίζεται άπό τον
Απόστολο Παύλο, «ναός του Αγίου Πνεύ-
ματος», ένω ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς
διευκρινίζει ότι: «για τά σωματικά φρο-
νήματα και τις πράξεις δεν ένοχοποιούμε
τό σώμα αλλά τό νοϋ. Διότι στό σώμα δεν
ύπάρχει τίποτα κακό, επειδή τό σώμα άπό
μόνο του δεν πράττει άφου δεν είναι τό ίδιο
πονηρό».

Η ασθένεια και ο πόνος για τους πατέ-
ρες της Έκκλησίας ήταν άποτέλεσμα της
πτώσης του ανθρώπου άπό τον Παράδεισο.
Η διατάραξη δηλαδή της φυσικής σχέσης
του με τό Θεό και δημιουργό του. Η κοινο-
νία με τό Θεό έσήμαινε για τον άνθρωπο
ασφάλεια άπό κάθε έξωτερική έπιβου-
λή. Μόλις όμως ο άνθρωπος ξέπεσε άπό
αυτή την προστατευτική σχέση, άνοιξε
την «πόρτα» σε πονηρές επιρροές με πολύ
καταστροφικά άποτελέσματα γι' αυτόν. Ο
πόνος και ο κόπος άπετέλεσαν τους νέους
συντρόφους του ανθρώπου στην μετα-
πτωτική του πορεία. «και τη γυναικί είπεν·
Πληθύνων πληθυνώ τάς λύπας σου και τον
στεναγμόν σου, έν λύπαις τέξη τέκνα... τῷ
δέ Αδάμ είπεν· επικατάρατος ή γῆ έν τοῖς

ἔργοις σου· ἐν λύπαις φάγη αὐτήν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου» (Γέν. 3.16,17).

Ὅπως ὁμως γνωρίζουμε, ὁ πόνος καί ὁ κόπος, ἀλλά πολλές φορές ἡ ἀσθένεια καί τό μαρτύριο, ἔγιναν τό μέσον γιά νά κερδίσει ὁ ἄνθρωπος τή βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ὁ ἅγιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος λέγει ὅτι: ἡ ἀρετή τῶν χριστιανῶν εἶναι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ πού ἐκτελοῦνται μέσα στίς θλίψεις, γιατί *“ἡ μικρά θλίψις καί στενοχωρία ἡ γινομένη διά τήν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνωτέρα μεγάλου ἔργου, γενομένου ἄνευ θλίψεως· καθ’ ὅτι ἡ θεληματική θλίψις καί στενοχωρία ἀνατέλλει διά τῆς ἀγάπης τήν δοκιμασίαν τῆς πίστεως”* καταλήγει.

Τό ἠθικό κακό, ἡ ἁμαρτία δηλαδή σέ ὅλες της τίς ἐκφάνσεις, μπορεῖ νά προκαλέσει κάθε εἶδους ἀσθένεια πού προκαλεῖται ὅταν ὁ ἄνθρωπος διαταράσσει τήν ἁρμονία τῆς δημιουργίας μέ τίς παρεμβάσεις του, ἀλλά καί τήν ἁρμονία τῆς ψυχοσωματικῆς του ὄντότητας. Ὁ Μέγας Βασίλειος στόν λόγο του μέ τίτλο: **«Ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός»** μᾶς λέγει: *«Διά ταῦτα [τά ἁμαρτήματα] νόσοι πόλεων καί ἐθνῶν,... καί ἀφορίαί γῆς καί αἶ κατά τόν βίον ἐκάστου, τραχύτεροι περιπτώσεις, πόνος νόσοι, συμφοραί, θλίψεις... οὐχί δέ τό κακόν ἐκ Θεοῦ· ἐπεὶ καί ὁ ἱατρός ἐξαιρεῖ τήν νόσον, ἀλλ’ οὐχί νόσον ἐμβάλλει τῷ σώματι»* (P.G. 31 . 337C).

Εἶναι βέβαια ἀλήθεια, πώς ἡ ἀρρώστια καί ὁ πόνος τοῦ σώματος δέν ἐξαιρεῖ αὐτούς πού ζοῦν καί πορεύονται μέ μέτρο καί ἐγκράτεια, μέ νηστεία καί προσευχή, μέ ἐπίγνωση καί σύνεση. Δέν ἐξαιρεῖ τὰ ἀθῶα καί ἄκακα πλάσματα, τὰ παιδιά.

β) Ἡ ἀξιολόγηση τοῦ πόνου καί τῆς ἀσθενείας

Μέ βάση τήν περί ἀνθρώπου διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, πού ἀναπτύξαμε στό προηγούμενο μέρος, πρέπει νά κρατήσουμε τό γεγονός, ὅτι τό ἀνθρώπινο σῶμα ἔχει

ἰδιαίτερη ἀξία, εἶναι μοναδικό γιά κάθε πρόσωπο καί ἡ ἀσθένεια εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς πτώσης καί τοῦ ἠθικοῦ κακοῦ, τῆς ἁμαρτίας.

Ἄν ἀναδιφήσουμε στά κείμενα τῆς Ἁγίας Γραφῆς, θά παρατηρήσουμε πλεῖστες ὅσες περιπτώσεις ὅπου ὁ πόνος, καί ἡ ἀσθένεια ἀπετέλεσαν τό ἐφαλτήριο γιά τήν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπό τόν πολυπαθοῦ Ἰώβ μέχρι καί τό πάθος τοῦ Σωτήρα μας πάνω στό Σταυρό, ἀποδεικνύεται περίτρανα, ὅτι ἐντός τῆς Ἐκκλησίας, κάθε δοκιμασία μπορεῖ νά ἀποτελέσει τό μέσον γιά νά κερδίσει ὁ ἄνθρωπος τήν βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὁ μέγιστος κήρυκας τοῦ μηνύματος τοῦ Χριστοῦ, ὑπέφερε ἀπό κάποια χρόνια ἀσθένεια πού ὁ ἴδιος ὀνόμαζε «σκόλωπα τῆ σαρκί». Ἐπιπλέον εἶχε παρακαλέσει τό Θεό νά τόν λυτρώσει τρεῖς φορές. Ἡ ἀπάντηση τοῦ Κυρίου ἦταν ἀφοπλιστική: «ἀρκεῖ σοί ἡ χάρις μου». Ὁ Ἀπόστολος δέν κάμπτεται ἀπό τόν πόνο καί τίς δοκιμασίες. Αξιολογεῖ θετικά τήν ἀσθενεία του καί τή θεωρεῖ τελικά ὡς ἀπαραίτητο σύντροφο στήν πορεία του πρός τὰ ἔθνη «ἵνα μή ὑπεραίρεται». Ὅστε δηλαδή νά τόν γλιτώνει ἀπό τόν πειρασμό τῆς ὑπερηφανείας.

«Ἄν φοβόμουν τόν Σταυρό δέν θά τόν κήρυττα, εἶπε ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας στόν ἡγεμόνα τῶν Πατρῶν πού τόν ἀπειλήσε μέ σταυρικό θάνατο ἄν συνέχιζε νά κηρύττει. *«Σέ τί ζημιώθηκε ὁ Λάζαρος ἀπό τήν ἀσθένεια, ἀπό τίς πληγές, ἀπό τήν φτώχεια καί τήν ἐγκατάλειψη ἀπό τούς δικούς του; Ἐγινε αἰτία γιά μεγαλύτερους στεφάνους»*, ἀπαντᾷ ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Καί συμπληρώνει ὁ μέγας πατήρ τῆς Ἐκκλησίας μας: *«Σ’ αὐτούς πού γνωρίζουν τόν πόθο τοῦ Χριστοῦ, τό νά κακοποιηθοῦν γιά χάρι Του θεωρεῖται “τό πιό ἀξιομακάριστο ἀπό ὅλα”.* Ἄν κάποιος μοῦ χάριζε ὀλόκληρο τόν οὐρανό ἢ τήν ἀλυσίδα, αὐτήν θά προτιμοῦσα· *“ἐάν κάποιος μέ ἐτοποθέτει ἐκεῖ ἐπάνω μαζί μέ*

τούς ἀγγέλους ἢ μέ τόν Παῦλον φυλακισμένον, τήν φυλακή θά προτιμοῦσα. Τίποτε δέν ὑπάρχει περισσότερον ἄξιον μακαρισμοῦ ἀπό τήν ἀλυσίδα ἐκείνην”».

Βέβαια θά πρέπει νά τονίσουμε, ὅτι ὁ Χριστιανός δέν πρέπει νά ἐπιδιώκει τόν βασανισμό τοῦ σώματος. «Δέν διδαχθήκαμε νά γίνουμε σωματοκτόνοι ἀλλά παθοκτόνοι» μᾶς λέγει ὁ Ἀββᾶς Ποιμῆν. Ἡ βιωτή καί ἡ ὅλη πορεία τοῦ ἀνθρώπου μέσα στήν Ὁρθόδοξη παράδοση εἶναι πορεία ἄσκησης. Αὐτή ὅμως ἡ ἄσκηση δέν ἔρχεται νά ταλαιπωρήσει καί νά ἐξουθενώσει τό ἀνθρώπινο σῶμα. Αποβλέπει νά περιορίσει τίς ἐμπαθεῖς καταστάσεις, πού κατά τόν βαθύ ἀνατόμο τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, τόν ἅγιο Ἰσαάκ τόν Σύρο: «τά πάθη ἀρρωστία ἐστί τῆς ψυχῆς». Δέν εὐθύνεται τό σῶμα, ἀλλά οἱ ἀδύναμες ψυχικές ἀντιστάσεις τοῦ ἀνθρώπου, πού ἐπιτρέπουν τήν ἀνάπτυξη τῶν παθῶν.

γ) Ἡ ἰατρική ὑποβοήθηση τοῦ ἀνθρώπου

Κάτω ἀπό αὐτή τή λογική θεωροῦμε ὡς ὑποχρέωση νά προστατεύουμε καί νά περιθάλπουμε τό σῶμα μας. Νά προστρέχουμε στήν ἰατρική ἐπιστήμη καί νά ἐξασφαλίζουμε τήν ἀποκατάσταση κάθε σωματικῆς βλάβης.

Εἶναι γεγονός, ὅτι ἡ ἰατρική ἐπιστήμη ἀπό ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀσχολήθηκε καί ἀσχολεῖται, ἐρεύνησε καί ἐρευνᾷ ἐπιμελῶς σέ ὅλους τους αἰῶνες καί σ’ ὅλες τίς ἐποχές καί προσπαθεῖ, νά ἐπουλώσει τό τραῦμα, νά ἀπαλύνει τόν πόνο, νά τόν ἐξουθενώσει. Ἄν μάλιστα ἦταν μπορετό νά τόν ἐξαφανίσει. Γί’ αὐτόν τόν σκοπό μεγάλοι ἐπιστήμονες ἰατροί, στήν πορεία τοῦ χρόνου ἔχουν κυριολεκτικά ἀναλώσει, ἀλλά καί ἀναλίσκουν καθημερινά τή ζωή τους. Θέτουν τόν ἑαυτό τους στήν ὑπηρεσία τοῦ βασανισμένου ἀνθρώπου, γιά νά τόν ἀνακουφίσουν. Καί ὅλοι ὁμολογοῦμε, ὅτι ἡ ἰατρική ἐπιστήμη σήμερα κάνει ἄλματα.

Μέ χειρουργικές ἐπεμβάσεις, μέ τεχνητά ὄργανα, μέ μεταμοσχεύσεις, μέ ἀκτινοβολίες, λέηζερ κ.ο.κ.

Ὡς χριστιανοί καί μάλιστα πιστοί, ἀπορρίπτουμε τή θεραπεία τῆς ἀσθένειας; Μέ κανένα τρόπο! Δέν ἔχουμε δικαίωμα νά ἀφήσουμε τό σῶμα μας νά φθείρεται καί νά ταλαιπωρεῖται διότι ἐμμέσως εἶναι σάν νά ἐπιδιώκουμε ἐκούσια, τό τέλος τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας. Μέ ἄλλα λόγια δεχόμαστε μοιρολατρικά ἓνα εἶδος αὐτοκτονίας. Ὅφειλουμε λοιπόν νά προστατεύουμε τή ζωή καί φυσικά νά προστρέχουμε στήν ἰατρική ἐπιστήμη γιά τήν ἀνακούφιση τοῦ πόνου καί τήν ἀποκατάσταση κάθε ὀργανικῆς βλάβης. Ἄλλωστε ἔχουμε πολλά παραδείγματα φωτισμένων προσώπων πού δέχθηκαν μέ χαρά τήν ἰατρική βοήθεια. Καί ὀμιλῶ γιά τόν ἅγιο πλέον Πορφύριο καί τόν ἄλλο μεγάλο γέροντα τῆς Ἐκκλησίας μας τόν Παῖσιο.

Τά προβλήματα ἀρχίζουν νά δημιουργοῦνται, ὅταν ἔχουμε νά κάνουμε μέ τήν λεγόμενη «ἐναλλακτική ἰατρική» ἢ ὅπως πολύ σωστά ἔχει ὀνομαστεῖ ἀπό τόν Ἰατρικό Σύλλογο Ἀθηνῶν, μέ τίς «Ἀνορθόδοξες θεραπευτικές μεθόδους». Δέν ἀπορρίπτουμε συλήβδην κάθε μέθοδο, πού μπορεῖ νά χρησιμοποιεῖ φυσικές μεθόδους καί ὑγιεινή διατροφή, λόγου χάριν γιά τήν θεραπεία κάποιων παθήσεων. Ὅμιλοῦμε κυρίως γιά θεραπευτικές μεθόδους πού ἐδράζονται πάνω σέ θρησκευτικά καί φιλοσοφικά συστήματα ἀντίθετα ὄχι μόνο μέ τήν ὀρθόδοξη πίστη ἀλλά καί μέ στίς ἀρχές τῆς κλασικῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης. Απορρίπτουμε δηλαδή κάθε θεραπευτική μέθοδο πού στηρίζεται σέ μεταφυσικές προσεγγίσεις τοῦ ἀνθρώπου καί τῆς ἀσθένειας, ὅπως ἔχω ἤδη ἀναφερθεῖ ἀνωτέρω.

Ὅσον ἀφορᾷ στήν ἀντιμετώπιση αὐτῶν τῶν θεραπευτικῶν μεθόδων ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας εἶναι πολύ χρήσιμα τά πορίσματα τῆς «ΚΕ' Πανορθόδοξης Συνδιάσκε-

ΣΥΝΕΧΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ (PERMACULTURE): ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΙΣΤΗ¹

1. Τι είναι η permaculture

Η permaculture, γνωστή και ως συνεχής/μόνιμη/διαρκής καλλιέργεια ή αεικαλλιέργεια, είναι μια «όλιστική προσέγγιση» παραγωγής τροφής, χρήσης της γης και σχεδιασμού κοινοτήτων, ή όποια δημιουργήθηκε τη δεκαετία του 1970 από δύο Αυστραλούς οικολόγους, τον Bill Mollison

1. Το κείμενο μᾶς κοινοποιήθηκε από την I. M. Γλυφάδας. Βλέπε και: www.inglyfadas.gr/portal/gr/details.asp?cdPro=5392CAA1-FFEA-4E4E-AA5B-C5D1C12048C7

και τον David Holmgren. «Παρότι ο όρος Συνεχής Καλλιέργεια (permaculture) πρωτοεμφανίστηκε ως “διαρκής γεωργία” (permanent agriculture), οι αρχές πάνω στις όποιες βασίζεται μπορούν να εφαρμοστούν στην οποιαδήποτε ανθρώπινη ενέργεια με αποτέλεσμα ή Συνεχής Καλλιέργεια να θεωρείται πλέον σαν ή Συνεχής Κουλτούρα (permanent culture)»². Έτσι, ή συνεχής καλ-

2. Patrick Whitefield, Permaculture (Συνεχής Καλλιέργεια) με λίγα λόγια, εκδόσεις Λευκό Κυπαρίσσι, 2010, σ. 14.

ψης Έντεταλμένων για θέματα Αιρέσεων και Παραθρησκείας» πού πραγματοποιήθηκε τό Νοέμβριο του 2013 στό Βόλο μέ θέμα: «**Τό πρόβλημα τής ασθενείας, αίρετικές και αποκρυφιστικές προσεγγίσεις**».

Στά πορίσματα τής ΚΕ' Συνδιάσκεψης, μεταξύ άλλων, αναφέρεται:

«Οί λεγόμενες εναλλακτικές θεραπείες δέν ἔχουν ἀπλῶς ἀποκρυφιστικές προεκτάσεις, ἀλλά τά ἴδια τά θεμέλιά τους εὐρίσκονται στόν ἐξωχριστιανικό και μάλιστα στόν ἀποκρυφιστικό χῶρο. Οί περισσότερες ἀποτελοῦν ὄχι μόνο μία πρόταση θεραπείας τοῦ σώματος, ἀλλά ἐπαγγέλλονται τή μετάβαση, μέσω τοῦ ἀποκαλούμενου «Κβαντικοῦ ἄλματος», κ.ἄ. στή «Νέα Ἐποχή» και τή δημιουργία ἑνός νέου τύπου ἀνθρώπου.

Ἡ Συνδιάσκεψη διαπίστωσε ὅτι οί «θεραπείες» αὐτές (Αγγελοθεραπεία, Ἁγιουργία, Ἀνθοϊάματα Μπάχ, Aura Soma, Ἀρωματοθεραπεία, Βελονισμός, Βιοενεργειακές θεραπείες, Ἐσωτέρα Θεραπευτική, Κρανιοϊερή θεραπεία, Κρυσταλλοθεραπεία, Ὁμοιοπαθητική, Ρέϊκι, Ρεφλεξολογία, Σιάτσου, ψευδοεπιστημονικές θεραπείες κ.ἄ.) θεμελιώνονται σέ κοσμοθεωριακό ὑπόβαθρο, τό

ὁποῖο εἶναι ἀντίθετο και ἀσυμβίβαστο μέ τήν Ὀρθόδοξη πίστη».

Στά συμπεράσματα αὐτά κατέληξε ή Συνδιάσκεψη μετά ἀπό ἐνδελεχή και ἐξαντλητική μελέτη τοῦ σκηνικοῦ ἀπό εἰδικούς ἐρευνητές και ἐπιστήμονες. Τά δέ πορίσματα ὑπογράφονται ἀπό τούς ἐκπροσώπους ὄλων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἐπειδή εἶχα τήν τιμή νά συμμετέχω προσωπικά στίς ἐργασίες τής, εἶμαι σέ θέση νά βεβαιώσω, ὅτι τά ντοκουμέντα πού παρουσιάστηκαν ἦταν ἀδιάψευστα και καταλυτικά. Τουλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ στό πνευματικό ὑπόβαθρο αὐτῶν τῶν θεραπευτικῶν μεθόδων, πρέπει νά γνωρίζουμε ὅτι μόνο ή Ἐκκλησία ἔχει τό δικαίωμα και τήν ὑποχρέωση νά ὀριοθετεῖ τήν πίστη και νά ξεκαθαρίζει τί εἶναι Ὀρθόδοξο και τί ὄχι. Ὅσον ἀφορᾷ στήν ἀποτελεσματικότητα αὐτῶν τῶν ἱατρικῶν, τό λόγο ἔχει μόνο ή ἐπιστήμη τής ἱατρικῆς και τής φαρμακολογίας.

Ἐμεῖς ὡς Ὀρθόδοξοι χριστιανοί σέ κάθε ἀκολουθία εὐχόμεσθε «ὑπέρ υγείας» ἡμῶν, τῶν ἀδελφῶν μας και ὀλοκλήρου τοῦ «σύμπαντος κόσμου».

λιέργεια είναι κυρίως μιά φιλοσοφία πού επεκτείνεται σε όλους τους τομείς της ζωής ή, με τά λόγια τών δασκάλων της, είναι μιά «επανάσταση μεταμφιεσμένη σε κηπουρική»³. Κατά άλλους, ή «permaculture αποτελεί μιά γεωκεντρική έκφραση τής πνευματικής πρακτικής τής γιόγκα»⁴, είναι μιά «φιλοσοφία... πού λαβαίνει έμπνευση από τό Αϊκίντο»⁵, «ένα παγκόσμιο κίνημα πού στοχεύει στην πνευματική εϋημερία». «Η permaculture είναι κάτι περισσότερο από καλλιέργεια και συγκομιδή τροφών. Πρόκειται για τή θεραπεία ενός ταραγμένου πλανήτη και αυτό σημαίνει τήν αλλαγή τών αντιλήψεων για τή φύση και τή σχέση μας με αυτήν. Η γιόγκα, τό τάϊ τσί και ή βαθιά οικολογία⁶ είναι μέρος του προγράμματος σπουδών τής συνεχούς καλλιέργειας... Οί μαθητές και οί δάσκαλοι δοκιμάζουν ένα νέο μονοπάτι»⁷, τό οποίο οδηγεί σε «μυστικιστικές διαδικασίες»⁸.

2. Τό αποκρουφιστικό υπόβαθρο τής permaculture

Η συνεχής καλλιέργεια, σύμφωνα με τους δασκάλους της, καλύπτει μεταξύ άλλων και τή «βαθιά οικολογία, τή βιοδυναμική και τή ραβδοσκοπία»⁹. Υπενθυμίζουμε ότι ή βαθιά οικολογία (deep ecology) έχει τς ρίζες της στό Βουδισμό και τόν Ταοισμό, ενῶ ή βιοδυναμική και ή ραβδοσκοπία ή αλλιῶς ραβδομαντεία κινούνται ξεκάθαρα στό χῶρο του αποκρουφισμού. Σε κάποια έργαστήρια συνεχούς καλλιέργει-

ας διδάσκεται ή ραβδομαντεία και γίνεται χρήση του γνωστού μαντικού ὄργάνου, του έκκρεμου¹⁰. Σε πολλά έργαστήρια συνεχούς καλλιέργειας, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στό έξωτερικό, διδάσκεται και ή έξωχριστιανική πρακτική του διαλογισμού¹¹.

Ο ίδιος ὁ ιδρυτής τής συνεχούς καλλιέργειας, ὁ David Holmgren, παρουσίασε τς λεγόμενες «Αρχές Ἠθικής και Σχεδιασμού τής Permaculture» ("Permaculture Ethical and Design Principles"). Σε αυτές περιλαμβάνονται: ή βιοδυναμική, ή γιόγκα και συναφείς πρακτικές, ή ὀλιστική ιατρική, οί ανθρωποσοφικές δραστηριότητες, ὅπως ή εκπαίδευση Steiner (Στάϊνερ)¹² κ.ά. Νά τονιστεῖ ὅτι ὅλα τά προαναφερθέντα κινούνται ἐκτός τών ὁρίων τής Ὀρθοδόξου πίστεως, ἀφοῦ θεμελιώνονται σε αντιχριστιανικές και αποκρουφιστικές δοξασίες.

Η βιοδυναμική γεωργία διαφοροποιεῖται από τήν βιολογική και τήν ὀργανική γεωργία. Είναι μιά ἐντελῶς διαφορετική προσέγγιση. «Η πιό ἐμφανής διαφορά με τή βιολογική γεωργία είναι ή πνευματική διάσταση τής βιοδυναμικής γεωργίας»¹³, ή ὁποία εἶχε ὡς ιδρυτή τόν αποκρουφιστή Rudolf Steiner (Ροῦντολφ Στάϊνερ), τόν και ιδρυτή τής ανθρωποσοφίας. «Η μεγάλη διαφορά είναι ὅτι πίσω ἀπό τήν βιοδυναμική βρίσκεται μιά ὀλόκληρη φιλοσοφική κοσμοθεωρία πού συνδέει τήν ἀνθρώπινη ἐπέμβαση στις καλλιέργειες και τήν κτηνοτροφία με ὀρατές και ἀόρατες δυνάμεις»¹⁴. Η βιοδυναμική γεωργία, γνωστή και ὡς «καλλιέργεια με ὀδηγό τή Σελήνη», ή «καλλιέργεια με τά ἀστέρια», βασίζεται

3. www.ecodharma.com/courses-events/permaculture-design-course

4. <https://www.sivananda.org/.../LA%20Yoga%20permaculture.doc> (ή ἔμφαση δική μας).

5. www.permaculture.net/about/definitions.html

6. Περισσότερα στοιχεία για τή βαθιά οικολογία στό ἄρθρο τής Ἑλένης Ανδρουλάκη «"Βίο-αἰρέσεις" με τό μανδύα τής οικολογίας», Παρακαταθήκη, τεύχος 65, Μάρτιος-Ἀπρίλιος 2009.

7. <https://www.youtube.com/watch?v=ShJheNIXiDA>

8. ἐνθ. ἀνωτ.

9. www.kangouro.gr/permaculture/topics-covered

10. https://www.youtube.com/watch?v=_ZHDCT8FMJU

11. ἐνδεικτικά: <http://cityfarmer.gr/2012/06/14/3hmeroseminario-enarmonish-me-th-fysh-mesw-ths-aeikalliergeias/> και <http://awakenedlifeproject.org/en/events/nature-mysticism-and-applied-permaculture>.

12. "The Permaculture Flower" στό : <http://holmgren.com.au/about-permaculture/> (ή ἔμφαση δική μας).

13. Natura, Μάϊος 2010, σ. 34.

14. Bionews, Φεβρουάριος 2010, σ. 12.

στήν αστρολογία. Έτσι, ανάλογα μέ τις φάσεις και τις κινήσεις της Σελήνης στο ζωδιακό κύκλο, κάνουν τις καλλιέργειες. Συμβουλευονται, μάλιστα και τά λεγόμενα βιοδυναμικά ήμερολόγια, τά όποια γράφουν για παράδειγμα: «Κυριακή, πρώτη του μηνός, ... “ρίζα έως τις 21.000”. Μέχρι τις 9 τό βράδυ, δηλαδή, τήν ήμέρα αυτή μπορώ νά φυτέψω παντζάρια, πατάτες, κρεμμύδια και ραπανάκια. Τήν επόμενη λέει “άνθος, από τις 4 τό απόγευμα και μετά”. Θα βάλω τότε μπρόκολα και βότανα...».¹⁵ Τά βιοδυναμικά ήμερολόγια τά βρίσκει κανείς σέ ιστοσελίδες αστρολόγων, όπως τής Γερμανίδας Μαρίας Τούν¹⁶, μαθήτριας του Στάϊνερ, αλλά και σέ Έλληνικές ιστοσελίδες καλλιεργητών που λένε ότι «συντονίζονται μέ τό φεγγάρι».

Τά βιοδυναμικά σκευάσματα, πολλά από τά όποια φέρουν τό σήμα **Demeter**¹⁷ (Δήμητρα), θεωρείται ότι προσφέρουν «δυνατότητες για πνευματική εξέλιξη στον άνθρωπο»¹⁸. «Τά βιοδυναμικά σκευάσματα δρούν σαν μηνύματα στους οργανισμούς για νά συνδεθούν καλύτερα μέ συγκεκριμένες δυνάμεις γύρω τους. Τά δύο βασικά σκευάσματα ενδυναμώνουν τις δυνάμεις τής γής ή του ουρανού αντίστοιχα. Τό πρώτο παρασκευάζεται από κοπριά άγελάδας, τό δεύτερο από σκόνη χαλαζία (SiO₂) που θάβονται μέσα στα κέρατα άγελάδας για 6 μήνες στο έδαφος»¹⁹. «Τά κέρατα τής άγελάδας χρησιμοποιούνται ως κεραίες για τή λήψη και συγκέντρωση συμπαντικών δυνάμεων που μεταφέρονται μέσα στα ύλικά. Τά άλλα έξι συστατικά... είναι εκχυλίσματα από διάφορα φυτά που στριμώχνονται είτε μέσα στο κρανίο ή σέ όργανα ζών

(π.χ. στην κύστη έλαφιού, στο περιτόναιο τής άγελάδας και στα έντερα) είτε μέσα σέ κοπριά, όπου ώριμάζουν πριν διαλυθούν και τοποθετηθούν στο λίπασμα. Τά χημικά στοιχεία που περιέχονται σέ αυτά τά παρασκευάσματα λέγεται ότι είναι μεταφορείς “γήινων και συμπαντικών δυνάμεων” και θα μεταφέρουν αυτές τις δυνάμεις στα σπαρτά και έτσι στους ανθρώπους που τά καταναλώνουν»²⁰.

3. Έπιστημονικές ενστάσεις

Όλα τά προαναφερθέντα βρίσκονται βέβαια στον πυρήνα του άποκρυφισμού και έχουν δεχθεί σφοδρή κριτική από τους επιστήμονες. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε τή μελέτη τής καθηγήτριας Φυτοκομικής Dr Linda Chalker-Scott, από τό Έρευνητικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Washington, μέ τίτλο «Ο Μύθος τής Βιοδυναμικής Γεωργίας». Η Dr Linda Chalker-Scott τονίζει ότι οι διαδικασίες τής βιοδυναμικής γεωργίας «δέν αναπτύχθηκαν μέσω επιστημονικής μεθοδολογίας, αλλά μέσω αυτού που ο Στάϊνερ ονόμαζε διαλογισμό και μαντική ικανότητα»²¹, και αποτελούν «πνευματιστικές μεθόδους» που δέν μπορούν νά έλεγχοθούν και νά άποδειχθούν επιστημονικά. Η καθηγήτρια επισημαίνει ότι δέν θα πρέπει νά συγχέονται οι όροι «βιοδυναμική» και «όργανική» γεωργία και καταλήγει, μεταξύ άλλων, στα έξης συμπεράσματα:

1. «**Η βιοδυναμική γεωργία από τήν αρχή συνίστατο σέ μιά μυστικιστική, και συνεπώς μή επιστημονική, έναλλακτική προσέγγιση στη γεωργία.**

2. Πρόσφατη προσθήκη όργανικής μεθοδολογίας στη βιοδυναμική έχει οδηγήσει

15. <http://paranormap.net/article/4181>

16. The Biodynamic Sowing and Planting Calendar: Working with the Stars

17. Η Demeter International είναι πιστοποιητικός όργανισμός των προϊόντων βιοδυναμικής γεωργίας.

18. Bionews, Φεβρουάριος 2010, σ. 12.

19. Natura, Μάιος 2010, σ. 35.

20. http://puyallup.wsu.edu/~linda%20chalker-scott/Horticultural%20Myths_files/Myths/Biodynamic%20agriculture.pdf

21. http://puyallup.wsu.edu/~linda%20chalker-scott/Horticultural%20Myths_files/Myths/Biodynamic%20agriculture.pdf

σέ μιά μίξη αντικειμενικῶν πρακτικῶν μέ ὑποκειμενικές πεποιθήσεις.

3. Ὁ ἐπιστημονικός ἔλεγχος τῶν βιοδυναμικῶν παρασκευασμάτων εἶναι περιορισμένος καί δέν ὑπάρχει καμιά ἀπόδειξη ὅτι ἡ προσθήκη αὐτῶν τῶν παρασκευασμάτων βελτιώνει τήν ποιότητα τοῦ φυτοῦ ἢ τοῦ ἐδάφους σέ ἐδάφη βιολογικῆς διαχείρισης».

Ἀλλά καί ὁ καθηγητής ἀμπελοφυτείας καί οἰνολογίας Stuart Smith ὀνομάζει τή βιοδυναμική, «ἀπάτη», ἡ ὁποία «ἀξίζει τό ἴδιο ἐπίπεδο σεβασμοῦ πού ἔχει ἡ ἐπιστημονική κοινότητα γιά τή μαγεία, τό βουντού καί τήν ἀστρολογία»²².

Νά προσεχθεῖ ὅτι καί ἡ συνεχῆς καλλιέργεια (permaculture) στό σύνολό της ἔχει γίνει ἀντικείμενο δημόσιας ἀμφισβήτησης ἀπό τούς ἐπιστήμονες, παρότι κάποιοι δηλώνουν τό αὐτονόητο ὅτι «ὄσοι ἐπιστήμονες ἀμφισβητοῦν τίς ψευδοεπιστήμες συχνά δέχονται ἐπιθέσεις καί γελοιοποίηση»²³. Τήν ἔλλειψη ἐπιστημονικῆς προσέγγισης τῆς permaculture τονίζουν καί ἄλλοι εἰδικοί²⁴, οἱ ὁποῖοι κάνουν λόγο γιά «πλανεμένες ιδέες τῶν ἐνασχολούμενων μέ τή συνεχῆ καλλιέργεια... οἱ ὁποῖες μολύνουν τήν εὐρύτερη κουλτούρα», καθώς καί γιά «τεράστια σπατάλη χρόνου καί χρημάτων». Ἄλλοι, ὅπως ὁ βοτανολόγος John Robin, ὀμιλοῦν γιά τήν συνεχῆ καλλιέργεια ὡς «οἰκολογικό ἐφιάλτη» πού προκαλεῖ βλάβη στό περιβάλλον. «Ἡ permaculture», ἐπισημαίνει ὁ John Robin, «καταδικάζει ὀλόκληρες χλωρίδες καί πανίδες σέ μῆ ἀναστρέψιμη μεταβολή, ἀκόμα καί σέ ἐξαφάνιση»²⁵.

Εἶναι ἀξιοσημείωτο ὅτι κάποιοι μελετητές, ὅπως ὁ κοινωνιολόγος Graham Strouts, τονίζουν ὅτι τό κίνημα τῆς συνεχούς καλ-

λιέργειας, χαρακτηρίζεται ἀπό «θρησκευτικές πεποιθήσεις καί προλήψεις τῆς Νέας Ἐποχῆς», «εἶναι στενά συνδεδεμένο μέ **Νεοποχίτικη πνευματικότητα, ἀντί-ἐπιστήμη καί ψευδοεπιστήμη... μέ τίς "ἐναλλακτικές" θεραπείες**, τίς μεσοαστικές ἐμμονές μέ τήν ὑγεία καί τή διατροφή...»²⁶ κ.ἄ.

Μάλιστα, ἄλλοι σοβαροί μελετητές προχωροῦν ἀκόμα περισσότερο. Σύμφωνα μέ ἱστορικούς καί εἰδικούς τῆς κοινωνικῆς οἰκολογίας -καί παραθέτουμε τά λόγια τους-: «Ἡ "οἰκολογική σκηνή" τῆς ἐποχῆς μας -μέ τόν ἀξανάνομο μυστικισμό καί ἀντί-οὐμανισμό της- θέτει σοβαρά ζητήματα σχετικά μέ τήν κατεύθυνση πρὸς τήν ὁποία θά κινηθεῖ τό οἰκολογικό κίνημα... αὐτοί οἱ ἀντιδραστικοί καί τελείως φασίστες οἰκολόγοι τονίζουν τήν ὑπεροχή τῆς "Γῆς" ἔναντι τῶν ἀνθρώπων, ἐπικαλοῦνται "συναισθήματα" καί διαίσθηση σέ βάρος τῆς λογικῆς... Οἱ ἀρχές τῆς οἰκολογικῆς ιδεολογίας τῆς "Νέας Ἐποχῆς", ἡ ὁποία φαίνεται ἀβλαβῆς στούς περισσότερους ἀνθρώπους στήν Ἀγγλία καί τήν Ἀμερική -εἰδικά, οἱ μυστικιστικές καί ἀνορθολογικές τάσεις της- συνυφαίνονται μέ τόν οἰκοφασισμό στή Γερμανία σήμερα»²⁷. Τό 2014 κυκλοφόρησε μιά σοβαρή μελέτη μέ τίτλο «Μεταξύ Ἀποκρυφισμοῦ καί Ναζισμοῦ - Ἡ Ἀνθρωποσοφία καί ἡ Πολιτική τῆς Φυλῆς στή Φασιστική Ἐποχή». Πρόκειται γιά μιά ἐνδελεχῆ μελέτη τοῦ ἀναπληρωτῆ καθηγητῆ Νεώτερης Εὐρωπαϊκῆς Ἱστορίας²⁸ καί καθηγητῆ στό Ἰνστιτούτο Κοινωνικῆς Οἰκολογίας Peter Staudenmeier, ἡ ὁποία ἀποκαλύπτει τή διασύνδεση τῶν Ναζί μέ τό κίνημα τῆς ἀνθρωποσοφίας πού ιδρύθηκε ἀπό τόν Ρούντολφ Στάινερ. Ἡ μελέτη καταδεικνύει τεκμηριωμένα ὅτι οἱ Ναζί ὑποστήριζαν σέ ἀξιοσημείωτα μεγάλο βαθμό τίς βιο-

22. <https://biodynamicshoax.wordpress.com>

23. http://puyallup.wsu.edu/~linda%20chalker-scott/Horticultural%20Myths_files/Myths/Biodynamic%20agriculture.pdf

24. Whole Earth Review, χειμῶνας 2001 καί ἄλλοῦ.

25. John M. Robin, Permaculture-An Ecological Nightmare, Larrikin, 1985, σ. 23 (ἡ ἔμφαση δική μας).

26. Graham Strouts, The Cult of Perma (ἡ ἔμφαση δική μας).

27. Janet Biehl, Peter Staudenmeier, Ecofascism Revisited, New Compass, 2011.

28. Στό Πανεπιστήμιο Marquette.

δυναμικές καλλιέργειες, τὰ σχολεία Βάλντορφ/Στάινερ (Waldorf/Steiner) καὶ ἄλλες ἀνθρωποσοφικὲς πρωτοβουλίες²⁹.

4. Ἡ ἐξάπλωση τοῦ κινήματος τῆς permaculture

Δέν προκαλεῖ ἐκπληξη τὸ γεγονός, ὅτι ἡ συνεχὴς καλλιέργεια διδάσκεται σὲ κέντρα γιόγκα, ἄσραμ καὶ οἰκοκοινότητες, ἀπὸ δασκάλους γιόγκα, ραβδοσκόπους-γεωμάντεις καὶ γενικὰ ἀπὸ ἀνθρώπους πού ἔχουν ἀνατολικοθρησκευτικὸ καὶ ἀποκρυφιστικὸ προσανατολισμό. Στὴν Ἑλλάδα συστηματικὰ σεμινάρια καὶ ἐργαστήρια συνεχοῦς καλλιέργειας γίνονται ἀπὸ τὸ 2010 καὶ μάλιστα σὲ πολλές πόλεις σὲ ὅλη τὴ χώρα. Ἡ ἐναλλακτικὴ κοινότητα Πελίτι ὀργανώνει ὁμιλίες γιὰ βιοδυναμικὴ γεωργία³⁰ καὶ διαφημίζει τὰ βιβλία καὶ τὰ βίντεο τῆς permaculture³¹.

29. Peter Staudenmeier, Between Occultism and Nazism – Anthroposophy and the Politics of Race in the Fascist Era, 2014

30. ἐνδεικτικά: http://peliti.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=588%3Aftthinoporinesekdilosisaiginas&catid=44%3Aaiginas&Itemid=45&lang=el

31. ἐνδεικτικά: www.peliti.gr/index.php?option=com_

Προκαλεῖ ὁμως ἀπορία πῶς μετὰ ἀπὸ τόσα χρόνια, γυναικεῖο Ὁρθόδοξο μοναστήρι ἐξακολουθεῖ νὰ συνδέεται μὲ τὴν ἐναλλακτικὴ κοινότητα Πελίτι³² καὶ νὰ βρίσκεται σὲ Ἑλληνικὴ ἴστοσελίδα συνεχοῦς καλλιέργειας μαζί μὲ διάφορες ἀνατολικοθρησκευτικὲς καὶ ἀποκρυφιστικὲς ὁμάδες στὴν κατηγορία «Συνεχὴς Καλλιέργεια στὴν Ἑλλάδα»³³.

5. Ἐν κατακλείδι

Ἡ μέθοδος τῆς Permaculture (Συνεχοῦς Καλλιέργειας) κινεῖται στό χῶρο τοῦ ἀποκρυφισμοῦ καὶ εἶναι ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη καὶ ζωὴ. Ὡς ἐκ τούτου, συνιστᾶται στοὺς πιστοὺς Χριστιανούς νὰ ἀποφεύγουν τίς πρακτικὲς τῆς καθὼς καὶ ὅποιαδήποτε συμμετοχὴ στὰ σχετικὰ σεμινάρια.

[content&view=article&id=563:biobliothikivideo&catid=17:video&Itemid=20](http://www.peliti.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=563:biobliothikivideo&catid=17:video&Itemid=20)

32. www.peliti.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=544%3A5panthessaliki&catid=3%3AAtopiki&Itemid=5&lang=el

33. Permaculture in Greece, www.kangouro.gr/category/permaculture-natural-farming

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Απὸ τὸ **Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 89,5 FM**, μεταδίδεται ἡ ἐκπομπή:

«Ἀλλοτρίωση δόγματος - ἀλλοτρίωση ἡθους». Σάββατο, 17.00-17.30.

Ἐπιμελεῖται καὶ παρουσιάζει ὁ Πρωτοπρ. π. Βασίλειος Γεωργόπουλος.

Απὸ τὸ **Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας, 91,2 FM**, μεταδίδονται οἱ ἐκπομπές:

α) **«Ἀντιαιρετικὴ Δράση», Σάββατο, 14.15-15.00.** Ἐπιμελοῦνται καὶ παρουσιάζουν οἱ Πρωτοπρ. π. Κυριακὸς Τσουρὸς καὶ π. Βασίλειος Γεωργόπουλος

β) **«Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Πίστewος», Σάββατο, 18.00-19.00.**

(Ἀναμεταδίδονται οἱ ὁμιλίες πού πραγματοποιοῦνται στό Ἐνοριακὸ Κέντρο τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀττικῆς, κάθε Κυριακή).

Ἴστοσελίδα τῆς **ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**: www.ecclesia.gr, e-mail: ierasynodos@ecclesia.gr

Ἴστοσελίδα τῆς **ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ**:
www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/heresies/HERESIES.HTM
e-mail: airesis@gmail.com τηλ. 210 7272240-3, fax: 210 7272244

Ἴστοσελίδα τῆς **Π. Ε. Γ.**: www.ppu.gr τηλ. 210 6396665, fax: 210 6082219

ΟΙ «ΔΙΑΘΗΚΕΣ»

τῆς κ. Άννας Μπουρδάκου,
μέλους τοῦ Πν.Σ. τῆς Π.Ε.Γ.

Τό κείμενο πού παρουσιάζει ἡ «Σκοπιά» τῆς 15.10.2014 στή σελ. 7, ἔχει τόν τίτλο «**Νά ἔχετε ἀκλόνητη Πίστη στήν Βασιλεία**».

Γράφει: «**Σκοπιά**» 15.10.2014 σελ. 7: «Ὡς μάρτυρες του Ιεχωβά λέμε συχνά ὅτι ἡ Βασιλεία του Θεοῦ εἶναι ἡ μόνη λύση γιά ὅλα τα προβλήματά μας... Πόσο ισχυρή ὅμως εἶναι ἡ πεποίθησή μας ὅτι ἡ Βασιλεία εἶναι πραγματική και θα επιτελέσει τον σκοπό της ...; Ἡ Μεσσιανική Βασιλεία εἶναι μια διευθέτηση που θέσπισε ὁ ἴδιος ὁ Παντοδύναμος Θεός γιά να επιτελέσει τον σκοπό του αναφορικά με την δημιουργία του. Ἡ Βασιλεία βασίζεται σε ἕνα ἀκλόνητο θεμέλιο, τὸ ἀπόλυτο δικαίωμα που ἔχει ὁ Ιεχωβά να κυβερνάει. Διάφορες σημαντικές πτυχές - ὁ βασιλιάς της ὁι συγκυβερνήτες του ἡ επικράτειά του - ἔχουν ἐδραιωθεί νομικά μέσω διαθηκῶν, δηλαδή νομικῶν συμβολαίων ἡ διευθετήσεων στις οποίες τὸ ἕνα ἀπὸ τα συμβαλλόμενα μέρη εἶναι εἴτε ὁ Θεός εἴτε ὁ Υἱός του ὁ Ἰησοῦς Χριστός».

Ἀφοῦ λοιπόν ἡ κατοχύρωση τοῦ «δούλου» γιά τῆ νέα αὐτή διδασκαλία ἔχει νομική κάλυψη, λογικό εἶναι, σύμφωνα πάντοτε μέ τὸ κοσμικό καί γῆϊνο φρόνημα τοῦ «δούλου, τὰ συμβαλλόμενα μέρη νά μὴν εἶναι δυνατόν νά ἀθετήσουν τίποτα ἀπὸ τὰ συμφωνηθέντα, διότι θά ὑπάρξουν νομικές κυρώσεις.

Ἄς δοῦμε λοιπόν στή συνέχεια τί λέει ἡ «Σκοπιά» γιά τίς «**κύριες διαθήκες**».

Ἡ «**Σκοπιά**», 15.10.2014, σελ. 8, κάνει λόγο γιά «**ἕξι κύριες διαθήκες**»: «Ἡ Ἁγία Γραφή κάνει λόγο γιά ἕξι κύριες διαθήκες, που σχετίζονται με τῆ Μεσσιανική Βασιλεία ἀπὸ τον Ἰησοῦ Χριστό. Αυτές εἶναι: 1) Ἡ Ἀβραμιαία διαθήκη, 2) ἡ διαθήκη του Νόμου,

3) ἡ Δαβιδική διαθήκη, 4) ἡ διαθήκη γιά Ἰερωσύνη, ὁμοια με του Μελχισεδέκ, 5) ἡ Νέα διαθήκη, 6) ἡ διαθήκη γιά τῆν Βασιλεία καί πὼς προάγει τῆν επεξεργασία του Σκοποῦ του Θεοῦ γιά τῆ γῆ και τῆν ἀνθρωπότητα».

Ἐπάρχει ὅμως καί μία ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ, ἐκτός ἀπὸ τίς διαθήκες αὐτές, «**ἡ Ἐδεμική ὑπόσχεση**», ἡ ὁποία κατὰ τῆν «Σκοπιά» εἶναι αὐτή μέσω τῆς ὁποίας ὁ Ἰεχωβά διασφαλίζει καί τῆν παραμικρὴ λεπτομέρεια καί τόν τρόπο ἐκπληρώσεως τοῦ Σκοποῦ Του. «Μέσω τῆς Ἐδεμικῆς ὑπόσχεσης ὁ Ιεχωβά κατεδίκασε τὸ φίδι και τὸ σπέρμα του, που ἀντιπροσώπευαν τὸν Σατανά τὸν Διάβολο και ὄλους ὄσους θα ἔπαιρναν τὸ μέρος του ἀμφισβητώντας τὸ δικαίωμα που ἔχει ὁ Θεός να κυβερνάει. Ὁ ἀληθινός Θεός ἔδωσε στο σπέρμα τῆς οὐράνιας γυναίκας του, στήν ἐξουσία να καταστρέψει τὸν Σατανά».

Ἄς δοῦμε λοιπόν τί λέει ἡ «Σκοπιά» σῆμερα γιά τῆν «**Ἀβραμιαία Διαθήκη**»:

«**Ἀβραμιαία Διαθήκη**¹, ἡ διαθήκη που ἔκανε ὁ Ιεχωβά Θεός με τὸν Ἀβραάμ. Δεν γνωρίζουμε πότε ἀκριβῶς σὺναψε ὁ Ιεχωβά τῆν διαθήκη με τὸν Ἀβραάμ. Ὡστόσο τέθηκε σε ἰσχὺ τὸ 1943 Π.Κ.Χ., ὅταν ὁ 75χρονος Ἀβραάμ ἔφυγε ἀπὸ τῆν Χαράν και διέσχισε τὸν ποταμὸ Ἐυφράτη». «Ἀφοῦ τέθηκε σε ἰσχὺ ἡ Ἀβραμιαία διαθήκη ὁ Ιεχωβά ἀποκάλυψε **σταδιακά**... γιά τὸ σπέρμα τῆς γυναίκας. Θα καταγόταν ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ θα ἦταν πολυπληθές, θα εἶχε βασιλικὴ ἐξουσία θα κατέστρεφε τὸς ἐχθρούς... ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐξήγησε... τὸ κύριο μέρος του σπέρ-

1. Οἱ ὑπογραμμίσεις στά κείμενα τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά, δικές μας.

ματος είναι ο Χριστός και το δευτερεύον οι 144.000 χρισμένοι με το Πνεύμα Χριστιανοί. (Γαλ. Γ' 16, 29, Αποκ. δ' 9-10)».

Η «Σκοπιά» του «δούλου» έρμηνεύει τά έδάφια Γαλ. γ' 16, 29, μέ τόν δικό της τρόπο ώστε νά στηρίξει τήν κακοδοξία της αναφορικά μέ τούς 144.000. Κατ' αρχήν τά έδάφια αυτά διδάσκουν ότι όλοι **όσοι** έβαπτίσθησαν εις Χριστόν... έγιναν εις έν Χριστώ... και κατά τήν έπαγγελίαν κληρονόμοι... Όχι και σωτήρες του «πολλού όχλου», αλλά κληρονόμοι κατά χάριν, διότι μοναδικός Σωτήρας του κόσμου είναι ό Ίησοϋς Χριστός!

Στό παρελθόν όμως ή «Σκοπιά» έκήρυττε άλλα:

1928, «Καταλλαγή», σελ. 183: «Ο Χριστός... κατά τήν διάρκεια τής χιλιετούς βασιλείας του... φέρει πάντα τούς εύπειθεις εις άρμονία πάλι μεθ' έαυτού, πλήρης έκπλήρωση τής Αβραμιαίας διαθήκης. Αί άλλαι, ήτοι ή διαθήκη του **νόμου**, ή διαθήκη τής **θυσίας** και ή Καινή διαθήκη είναι βοηθητικά τής Αβραμιαίας διαθήκης».

Και στή σελίδα 280 γράφει: «Η Σάρρα = Αβραμιαία Διαθήκη».

«Σκοπιά 1.2.1998, σελ. 8-13: «Μία διαθήκη μέ τόν Αβραάμ και μέσω του σπέρματός του όλα τά έθνη όπωσδήποτε θά φέρουν εύλογία στον έαυτόν τους λόγω του ότι άκουσαν τήν φωνή μου» (Γεν. κβ' 15-18). Αυτή ή διευρυμένη υπόσχεση άποκαλείται συχνά «Αβραμιαία» διαθήκη.

Στή συνέχεια κάνει λόγο ή «Σκοπιά» για τήν «Δαβιδική διαθήκη».

«(Σαμουήλ 7: 12-16). Έκανε (ο Ιεχωβά), αυτή τη διαθήκη με τον Δαβίδ όταν εκείνος βασίλευε στην Ιερουσαλήμ δίνοντάς του την υπόσχεση ότι ο Μεσσίας θα ήταν απόγονός του. (Λουκ. 1: 30-33). Έτσι λοιπόν ο Ιεχωβά έκανε πιο συγκεκριμένη τη γενεαλογική γραμμή του σπέρματος... Μέσω του Ιησού η βασιλεία του Δαβίδ θα εδραιωθεί στον αιώνα».

Άς δοϋμε όμως στήν Αγία Γραφή τά έδάφια που επικαλείται ή «Σκοπιά»: Πρωτόν, ό Σαμουήλ στό 7, 12-16, δέν όμιλεί για διαθήκη, αλλά και στό Λουκ. α' 30-33 ό Θεός αναγγέλλει τήν κατά σάρκα καταγωγή του Ίησοϋ Χριστού. Τήν άπάντηση τήν δίδει ό ίδιος ό Ίησοϋς Χριστός. Όταν έρώτησε τούς Φαρισαίους: «Τί σάς φαίνεται περί του Χριστού; Τίνος υίός είναι;... Λέγουσι προς αυτόν, του Δαβίδ. Λέγει προς αυτούς. Πώς λοιπόν ό Δαβίδ διά Πνεύματος όνομάζει αυτόν Κύριον, λέγων «Είπεν ό Κύριος προς τόν Κύριόν μου κάθου έκ δεξιών μου... Ό Δαβίδ όνομάζει αυτόν Κύριον. Πώς είναι υίός αυτού; (Ματθ. κβ' 41-46)».

«Σκοπιά» 15.10.2014, σελ. 14: Η Διαθήκη του Νόμου

«Η Διαθήκη του Νόμου τέθηκε σε ισχύ στο όρος Σινά το 1513 Π.Κ.Χ. Μέσω αυτής της διαθήκης ο Θεός ξεχώρισε το αρχαίο έθνος του Ισραήλ, ως το εκλεκτό του έθνους... Στη διαθήκη υπήρχε επίσης η διευθέτηση του ιερατείου, η οποία προσκίαζε μία μεγαλύτερη μελλοντική διευθέτηση (Εβρ. 7: 11. 10: 1). Στην ουσία μέσω αυτής της διαθήκης ο Ισραήλ είχε τη μοναδική ευκαιρία να γίνει «βασιλεία των ιερέων» υπό τον όρον ότι θα υπάκουαν στους νόμους του Ιεχωβά (Εξοδος 19: 5, 6). Οστόσο το έθνος Ισραήλ δεν ανταποκρίθηκε σε αυτή την απαίτηση. Αντί να καλοδεχθεί τον Μεσσία, το κύριο μέρος του σπέρματος του Αβραάμ, τον απέρριψε. Ως αποτέλεσμα και ο Θεός, απέρριψε εκείνο το έθνος... Όταν ήρθε ο Χριστός και η ταυτότητά του προσδιορίστηκε, ο ρόλος του Νόμου ολοκληρώθηκε...».

Παλαιότερα όμως άλλα έλεγε και έγγραφε ό «δούλος», για τήν διαθήκη του νόμου:

1921, «Κιθάρα του Θεού», σελ. 79: «Η Άγαρ, ως τύπος τής διαθήκης του νόμου, ως δέ ή Άγαρ δούλη τής Σάρρας, ούτω και ή διαθήκη του νόμου ήν διαθήκη δουλείας ήτις οϋδεμία πραγματική εύλογία παρήγαγε εις τούς Ίουδαίους».

1968, «Πράγματα εις τὰ ὅποια εἶναι ἀδύνατον νά ψευσθῆ ὁ Θεός», σελ. 277: «Ἡ διαθήκη τοῦ Νόμου, μέ μεσίτην τόν Μωυσῆ ἦταν δεσμευτική μόνο γιά τούς ἀπογόνους τῶν Ἰσραηλιτῶν οἱ ὅποιοι εἰσῆλθον στήν διαθήκη μέ τόν Θεό εις τό ὄρος Σινᾶ».

Οἱ ἀλλαγές τοῦ «δούλου» εἶναι φυσικό νά μή μᾶς προξενοῦν καμία ἔκπληξη, εἶναι κάτι, πού εἰδικῶς τώρα τελευταίως, οἱ ἀστραπές τῶν ἐκλάμψεων τῆς «Σκοπιᾶς» μᾶς κατακλύζουν πολύ πιθανό νά ἀκολουθήσουν καί ἄλλες. Ὅπως διαβάσαμε στό κείμενο αὐτό τῆς «Σκοπιᾶς» παρατηροῦμε ὅτι δέν ἀκολουθεῖ τήν σειρά μέ τήν ὁποία παρουσίασε τίς ἕξι (6) διαθήκες ἀρχικά ἀλλά κατ' ἐπιλογή, ὅπως τήν ἐξυπηρετεῖ γιά τόν σκοπό στόν ὁποῖο στοχεύει.

Καί συνεχίζει μέ τήν «Διαθήκη γιά ἱερωσύνη».

«Σκοπιᾶ» 15.10.2014, σελ. 11: «Διαθήκη γιά Ἱεροσύνη».

«Μία διαθήκη καλύπτει τήν ἀνάγκη γιά Ἱεροσύνη». «Παρότι τόσο ἡ Αβραμιαία, ὅσο καί ἡ Δαβιδική διευκρινίζουν ὅτι το σπέρμα τῆς γυναίκα θα εἶχε βασιλική ἐξουσία, αὐτός και μόνο ο ρόλος δεν θα ἀρκούσε γιά νά ἐρθοῦν ευλογίες στους ἀνθρώπους ὅλων τῶν ἐθνῶν.... Ο σοφός Δημιουργός προνόησε γιά αὐτό μέ μία ἄλλη νομική διευθέτηση, τῆ **Διαθήκη γιά ἱεροσύνη**, ὅμοια μέ του Μελχισεδέκ.

Ο Ἰεχωβά ἀποκάλυψε μέσω του Βασιλιά Δαβίδ ὅτι ἔκανε **προσωπική διαθήκη** μέ τον Ἰησοῦ.... νά τον διορίσει ἱερέα στον αἰῶνα σύμφωνα μέ τον τρόπο μέ τον ὁποῖο ἦταν ο Μελχισεδέκ (Ψαλμ. 110: 1, 2, 4)....». «Αὐτό δείχνει καθαρά ὅτι ο Ἰεχωβά ἔχει δεσμευτεῖ νομικά, νά χρησιμοποιήσῃ τῆ Μεσσιανική Βασιλεία ὥστε νά ἐπιτελέσει τον ἀρχικό του σκοπό γιά τους ἀνθρώπους στη γῆ».

Τώρα ἀρχίζει νά ξεδιπλώνεται ὁ μανδύας τοῦ «δούλου» γιά νά φανερωθεῖ ποιός πραγματικά εἶναι καί πού στοχεύει. Γιά τόν λόγο αὐτό παρουσίασε μέ αὐτή τήν

σειρά τίς «διαθήκες», γιά νά καταλήξει στήν Μεσσιανική Βασιλεία, δηλαδή μιά βασιλεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μαζί μέ τούς 144.000 «χρισμένους». Ἄλλωστε στή συνέχεια τό παρουσιάζει μέ σαφήνεια:

Σελ. 11: «Καθώς σκεφτόμαστε τίς διαθήκες μπορούμε νά διακρίνουμε πῶς σχετίζονται μέ τῆ Μεσσιανική Βασιλεία... Ἡ Εδემική **υπόσχεση** δεσμεύει τόν Ἰεχωβά νά ἐκπληρώσει το σκοπό του γιά τῆ γῆ και τῆν ἀνθρωπότητα, μέσω του σπέρματος τῆς γυναίκα... Ἡ **Δαβιδική** διαθήκη κάνει ἀκόμη **πιο συγκεκριμένη τῆ γενεαλογική γραμμή**... του σπέρματος... Ἡ διαθήκη γιά **ιεροσύνη** ὅμοια μέ του Μελχισεδέκ, θέτει τῆ βάση γιά νά **υπηρετήσῃ** το σπέρμα μέ **ιερατική ιδιότητα**. Ἀλλά ο Ἰησοῦς δεν θα ἐξυψώσει μόνος του τους ἀνθρώπους σε τελειότητα. Ἐχουν χριστεῖ και ἄλλοι γιά νά **υπηρετήσουν** ὡς βασιλιάδες και ἱερεῖς. Ἀπό πού προέρχονται αὐτοί;».

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός κατὰ τήν ἐταιρία δέν ἐξυψώνει μόνος Του τήν ἀνθρωπότητα σέ τελειότητα, ἀλλά χρειάζεται καί βοηθούς: ἀνθρώπους δικά Του δημιουργήματα (144.000) γιά νά ἐπιτελέσει αὐτό τό μοναδικό φαινόμενο σωτηρίας τοῦ κόσμου.

Ὅμως ἡ Ἁγία Γραφή βεβαιώνει ὅτι Μόνος Του προσέφερε τό τίμιο Σῶμα Του καί τό πανάγιο Αἷμα Του. Στις Πράξεις τῶν Ἀποστόλων (κ' 28-29), ὁ Ἀπ. Παῦλος ὑπογραμμίζει: «Προσέχετε λοιπόν ἑαυτούς... τό Ἅγιον Πνεῦμα σᾶς ἔθεσεν ἐπισκόπους διά νά ποιμαίνητε τήν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τήν ὁποῖαν ἀπέκτησε διά τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος». Μόνον ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι τελειωτής καί σωτήρας τοῦ κόσμου. Ὁ Θεός πού ἔγινε ἀνθρώπος «τό ἀρνίον τό ἐσφαγμένο» (Ἄποκ. ιβ' 10-11).

«Σκοπιᾶ», 15.10.2014, σελ. 15: «Ὡστόσο παραμένει το ἐρώτημα. Ποιοι θα ἔχουν τελικά τῆν ευκαιρία νά γίνουν βασιλεία των ἱερέων; Ο Ἰεχωβά Θεός ἔκανε διαθέσιμο ἕνα ἄλλο **νομικό συμβόλαιο** γιά το σχηματισμό

ενός νέου έθνους... Πολύ πριν από την ακύρωση της διαθήκης του Νόμου, ο Ιεχωβά θα έκανε «μια νέα **διαθήκη με το έθνος** Ισραήλ (Ιερ. 31: 31-33)... Αυτή θα καθιστούσε εφικτή τη συγχώρηση των αμαρτιών χωρίς να χρειάζονται θυσίες ζώων... Αιώνες αργότερα ο Ιησούς θέσπισε το δείπνο του Κυρίου, στις 14 Νισάν 33 Κ.Χ. .. Είπε στους αποστόλους Του. Αυτό το ποτήρι **σημαίνει (sic)** τη νέα διαθήκη που έχει ως βάση το αίμα μου το οποίο θα χυθεί για χάρη σας (Λουκ. κβ' 20). Ο Ματθαίος αναφέρει ότι ο Ιησούς είπε... «Αυτό **σημαίνει (sic)** το αίμα μου της διαθήκης το οποίο θα χυθεί **χάρη πολλών για συγχώρηση αμαρτιών**» (Ματθ. 26: 27, 28).

«Το χυμένο αίμα του Ιησού επικυρώνει τη **νέα διαθήκη**. Καθιστά εφικτή τη συγχώρηση των αμαρτιών μια φορά για πάντα. Ο Ιησούς δεν συμμετέχει ως συμβαλλόμενο μέρος της. Εφ' όσον είναι αναμάρτητος δεν χρειάζεται συγχώρηση. Αλλά ο Θεός μπορούσε να εφαρμόσει την αξία του χυμένου αίματος του Ιησού στους απογόνους του Αδάμ. Μπορούσε επίσης να νιοθετήσει «χρισμένους πιστούς»... χρίοντάς τους με άγιο πνεύμα (Ρωμ. 8: 14-17)... Στα μάτια του Θεού κατά μία έννοια θα ήταν σαν τον Ιησού τον αναμάρτητο Γιου του Θεού... ο απόστολος Πέτρος είπε «Εσείς είστε εκλεγμένο γένος βασιλικό ιερατείο άγιο έθνος.. (1 Πέτρον 2: 9)... Επί πλέον έπρεπε να εκχυθεί το άγιο πνεύμα σε εκείνους που ήταν συγκληρονόμοι με τον Χριστό. Επομένως η νέα διαθήκη τέθηκε σε ισχύ την Πεντηκοστή του 33 Κ.Χ. όταν οι όσιοι μαθητές του Ιησού, χρίστηκαν με άγιο πνεύμα».

Είναι γνωστό ότι στο Κυριακόν Δείπνον, τό όποιο ή «Σκοπιά» τελει μία φορά τόν χρόνο μέ άζυμα καί κόκκινο κρασί, αυτά τά όνομάζει «σύμβολα» ή «έμβλήματα», όπως γράφει στά έντυπά της:

1983, «Ένωμένοι στή Λατρεία...», σελ. 15: «Τό καρβέλι του άζυμου ψωμιού καί τό

κόκκινο κρασί, είναι κυρίως έμβλήματα που αντιπροσωπεύουν τό κατά γράμμα σώμα που θυσίασε ό Ιησούς καί τό κατά γράμμα αίμα, που αυτό έχυσε».

«Σκοπιά», 1.3.1991 καί 15.3.1991, σελ. 27: «Το κατά Ματθ. κστ' 17, 20, 26, ο Ιησούς θέσπισε τον εορτασμό του Δείπνου Κυρίου λέει «Αυτό **σημαίνει (sic)** το αίμα μου». Στη Μ.Ν.Κ. Το **σημαίνει (εστίν)** είναι τύπος του ρήματος (**ειμι**) έχει την έννοια του είμαι, αλλά **θα μπορούσε να έχει την έννοια του “σημαίνει”**».

Κί έμεις έρωτούμε: Έφ' όσον είναι «σύμβολα» ή «έμβλήματα», πώς είναι δυνατόν να συγχωρούν άμαρτίες; Κι άκόμη, τό «**σημαίνει**» είναι ταυτόσημο μέ τό «**συγχωρεί άμαρτίες**»; Όταν ό ίδιος ό Ιησούς «λαβών τον άρτον καί εύλογήσας...» (Ματθ. κστ' 26-28), λέει «λάβετε φάγετε τούτο **είναι** τό σώμα μου... πίετε έξ αυτού πάντες τούτο **έστί** τό αίμα μου... », τά έννοει συμβολικά; Επίσης καί στό Ίωάν. στ' 47-58: όταν ό Ιησούς είπε «Άληθώς σās λέγω, εάν δέν φάγητε τήν σάρκα του υίου του ανθρώπου καί δέν πίητε τό αίμα αυτού δέν έχετε ζωήν εν έαυτοίς. Όστις τρώγει τήν σάρκα μου καί πίνει τό αίμα μου, έχει ζωήν αιώνιον καί έγώ θέλω άναστήσει αυτόν εν τή έσχάτη ήμέρα...». Μήπως ό Ιησούς ψεύδεται καί ό «δούλος» έχει δίκιο; Άς άπαντήσουν οι άδελφοί μας οι πλανεμένοι «μάρτυρες του Ιεχωβά».

Στή «Σκοπιά» τής **15.10.2014, σελ. 16:** παρουσιάζει ή «Σκοπιά» τήν έκτη διαθήκη για Βασιλεία (Λουκ. 22: 28-30). «...η διαθήκη για Βασιλεία συνάπτεται με τους 144.000 χρισμένους Χριστιανούς (Αποκ. 5: 9. 7: 4). Αυτή η διαθήκη που θέτει την νομική βάση να κυβερνήσουν μαζί με τον Ιησού στον ουρανό... Μάλιστα οι Γραφές αναφέρονται στους χρισμένους Χριστιανούς ως “νύμφη Χριστού, μια “αγνή παρθένα” αρραβωνιασμένη με τον Χριστό. Αποκ. 19: 7, 8. 21: 9. Β' Κορ. 11:2...».

ΣΩΜΑ, ΝΟΥΣ ΚΑΙ ΨΥΧΗ

του κ. Ιωάννου Μηλιώνη

(β' μέρος)

Τό Κέντρο «Body Mind & Soul»¹, μέ τό όποιο άσχοληθήκαμε στό προηγούμενο τεύχος είναι ένας φορέας μέ πολλές έναλλακτικές κ.ά. δραστηριότητες. Συνεχίζουμε σήμερα τήν παρουσίαση καί τόν σχολιασμό αυτών των δραστηριοτήτων.

1. Σώμα, Νους καί Ψυχή.

Τό παραλήρημα του «δούλου» συνεχίζεται. Όλα όσα μάς παρουσίασε, είναι σύμφωνα μέ τά όνειρά του γιά βασιλείς καί κυβερνήσεις, όπως θά τά ήθελε. Ταυτίζει τόν έαυτό του, μέ τήν «νύμφη» του Χριστού, μία «άγνή παρθένα» άρραβωνιασμένη μαζί Του. Κι έδω τίθεται τό έρώτημα: από ποϋ προκύπτει ή άγνή παρθενία των 144.000, οί όποιοι ούτε «άγνοί» είναι, αφού προέρχονται από διάφορες άλλες αίρέσεις, π.χ. Μεθοδιστές, Προεσβυτεριανούς, Βαπτιστές κ.ά., αλλά ούτε καί «παρθένοι», αφού σχεδόν όλοι ήταν καί είναι έγγαμοι; Όσο γιά τήν «νύμφη Χριστού», ή ίδια ή εταιρία έχει κηρύξει ότι οί 144.000 είναι σύζυγος του Ίεχωβά: «**1984, Έπιβίωση**», σελ. 152: Η γυναίκα του Ίεχωβά, αποτελείται από όσια πνευματικά πλάσματα, καθώς επίσης καί από τούς γεννημένους από τό πνεϋμα, γιούς πάνω στή γή.

σελ. 17, από τήν Σκοπιά:

Καί ή «Σκοπιά» τής 15.10.2014, σελ. 16 καταλήγει: «ΝΑ ΕΧΕΤΕ ΑΚΛΟΝΗΤΗ ΠΙΣΤΗ ΣΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ».

«Όλες οι διαθήκες που εξετάσαμε... σχε-

4. Ίνστιτούτο «Άγκαλιās Άγάπης»

Κάτω από τόν τίτλο αυτό, τό «Body Mind & Soul» αναφέρεται στην εργασία τής Τσέχας φιλοσόφου καί ψυχολόγου Γίρινα Πρέκοπ (Jirina Prekop), που άσχολήθηκε μέ τή μέθοδο «της συναισθηματικής αντιπαράθεσης, που επιτυγχάνεται μέσω σφιχτού

τίζονται με μία ή περισσότερες πτυχές της Βασιλείας... η διευθέτηση της Βασιλείας είναι σταθερά θεμελιωμένη σέ **νομικά συμβόλαια**. Συνεπώς έχουμε ισχυρούς λόγους, για να θέτουμε πλήρως την εμπιστοσύνη μας στη Μεσσιανική Βασιλεία... Μπορεί να υπάρξει οποιαδήποτε αμφιβολία ότι τα επιτεύγματα της Βασιλείας θα σημαίνουν μόνιμες ευλογίες για την ανθρωπότητα; Με απόλυτη πεποίθηση, μπορούμε να εξαγγέλλουμε ότι η Βασιλεία του Θεού είναι η μόνη οριστική λύση για όλα τα προβλήματα του ανθρώπου».

Αλλά γιά ποιά άραγε βασιλεία όμιλει ό «δούλος»; Προφανώς, γιά ένα μείγμα ανθρώπων, οί όποιοι **μόνοι** τους «έχριστηκαν», όπως ισχυρίζονται καί μόνοι τους πιστεύουν ότι είναι ιερείς καί βασιλείς, μαζί μέ τόν Ίησού Χριστό.

Φυσικά οϋδείς Χριστιανός περιμένει από τήν «βασιλεία» που επαγγέλλεται ή «Σκοπιά» οϋδέν. Άλλωστε, ή ίδια κατ' έπανάληψη έχει διαψεύσει τόν έαυτό της.

Η άκλόνητη πίστη μας γιά σωτηρία στηρίζεται άποκλειστικά στή Βασιλεία του Τριαδικού Θεού καί μόνο σ' αυτή.

αγκαλιάσματος [hug], όταν η άμεση σχέση μεταξύ γονέα-παιδιού ή ενός ζευγαριού έχει πληγεί και δεν υπάρχει, πλέον, συμφιλιώση μέσω διαλόγου...

Η ουσία του προβλήματος στη θεραπεία είναι η έντονη τάση φυγής έναντι στον άλλον, όταν τα συναισθήματα αποστροφής και απέχθειας έχουν γίνει πολύ πιο δυνατά από την αγάπη.

Αυτή η τάση φυγής έχει να κάνει με το ένστικτο φυγής που έχουμε εκ γενετής, όπως όλα τα θηλαστικά, τα ψάρια, τα πουλιά και τα έντομα.

Ο άνθρωπος όμως θα έπρεπε λόγω της συνείδησής του και της υπευθυνότητάς του, να ξεπεράσει την τάση φυγής και να διατηρήσει τις οικογενειακές σχέσεις, κάνοντας ότι το καλύτερο για επανασύνδεση και συμφιλιώση...

Στα ζευγάρια που υπάρχει κρίση στη σχέση τους... η θεραπεία γίνεται παρουσία και των δύο προσώπων. Σε περιπτώσεις απουσίας ενός εκ των δύο προσώπων, γίνεται με τη βοήθεια θεραπευτικού οραματισμού στην αγκαλιά ενός καλού φίλου, συντρόφου ή θεραπευτή².

Αν και η θεωρία της Γίρινα Πρέκοπ έχει κάποια ανταπόκριση στη Γερμανία, όπου έζησε, εργάστηκε κι εξέδωσε τρία βιβλία της -κάποια απ' αυτά έχουν μεταφραστεί και στα έλληνικά- πολλοί στην έπιστημονική κοινότητα αντιμετωπίζουν κριτικά τις θεωρίες της -ειδικά την «θεραπευτική» άγωγή της, που βασίζεται στην υπόθεση ότι ο αυτισμός προκαλείται από μια διαταραγμένη σχέση μητέρας-παιδιού- χαρακτηρίζοντάς τις ψευδο-επιστημονικές, καθώς η υπόθεση αυτή προξένησε αισθήματα ενοχής σε μητέρες, που θέλησαν να ακολουθήσουν τις μεθόδους της³. Τα παιδιά που υποβλήθηκαν σε αυτή

τή «θεραπεία» εμφάνισαν περισσότερα συμπτώματα του λεγόμενου «Σύνδρομου της Στοκχόλμης»⁴, κάτι που θά μπορούσε να είχε αποφευχθεί αν ακολουθούσαν άλλη θεραπεία. Αυτιστικά άτομα που υποβλήθηκαν σε «θεραπεία» αυτού του είδους εξέθεσαν την τραυματική τους εμπειρία αργότερα.

Τό μόνο που εμείς μπορούμε να συμπληρώσουμε στα ανωτέρω είναι ότι φαντάζει λυπηρό, σε μία χώρα σαν την Ελλάδα, τόσο ευλογημένη από τον Θεό, άγιοτόκο, πλήρη από την όντως Αγάπη⁵, να καταφεύγουμε σε άλλοδαπές κι αλλόδοξες θεωρίες βασιζόμενες σε «αγκαλιάσματα» (hugs) αμφίβολης προέλευσης.

5. Academy of Angel Healing

Η έγχρωμη αφίσα που δεσπόζει στη σχετική ιστοσελίδα⁶ μās πληροφορεί για τη δυνατότητα εκπαίδευσης των ενδιαφερομένων στην «Academy of Angel Healing⁷ – Ολοκληρωμένες Σπουδές στις Αγγελικές Θεραπείες», συμπληρώνοντας ότι τά «Εισαγωγικά Σεμινάρια Θεραπευτών» διαρκούν 360 ώρες κι ότι οί θέσεις είναι περιορισμένες.

Τό πρόγραμμα της «Ακαδημίας» περιλαμβάνει τά θέματα: «Αγγελική ενεργειακή ψυχολογία, Αγγελική συμβουλευτική, Θεωρία συστημικής ψυχολογίας, Ατομική συστημική αναπαράσταση (Play mobil κ.ά.), Κινησιολογία, Εκκρεμές, Πρότυπα πόνου, Σωστή συμπεριφορά του θεραπευτή, Λήψη ιστορικού-ερωτηματολόγια, Εκμάθηση: Γε-

4. Stockholm Syndrome: παράδοση κατάσταση κατά την οποία οί όμηροι, οί αιχμάλωτοι, οί δέσμοι κάποιων άλλων, ταυτίζονται και τρέφουν συμπάθεια προς αυτούς που τούς αιχμαλώτισαν και από τούς όποιους εξαρτώνται απόλυτα για την επιβίωσή τους.

5. Α' Κορινθ. ΙΓ', 1-13.

6. <http://bodymindsoul.gr/main/academy-of-angel-healing/>

7. Ακαδημία Αγγελικής Θεραπείας (Αγγελοθεραπείας). Βλ. και: «Στην εποχή των ψευδοθεραπειών - Θεραπεία Αγγέλων», περιοδικό ΔΙΑΛΟΓΟΣ, τ. 37, Ιουλ.-Σεπτ. 2004, σσ. 14-19.

2. <http://bodymindsoul.gr/main/love-hug-institute/love-hug-therapy/>

3. http://de.wikipedia.org/wiki/Jirina_Prekop

νεόγραμμα-Βιόγραμμα, *Αγγελικά τάγματα* και *Αρχάγγελοι*, *Ανώτερη επικοινωνία με Αγγέλους (Channeling)*, Απελευθέρωση και μετουσίωση αρνητικών ενεργειών (*κάρμα, κατάρες, μαύρη μαγεία κ.ά.*), Θεραπεία των *ενεργειακών σωμάτων (αύρα) και τσάκρα*, Αλλαγή αρνητικών πεποιθήσεων: σε νοητικό, συναισθηματικό και σωματικό επίπεδο, *Αρχαγγελικοί διαλογισμοί*, *Αγγελικό Feng Shui* και *ενεργειακό καθαρισμό χώρων και Αναδρομές*».

Τολμούμε νά πούμε ότι ο κατάλογος αυτός καλύπτει σχεδόν όλη την αποκρυφιστική και έναλλακτική θεματολογία και ή διεξοδική ανάλυση θά κάλυπτε πολλά τεύχη του περιοδικού. Θά υπογραμμίσουμε όμως ότι οι αναφερόμενοι ως άγγελοι και αρχάγγελοι, θέμα τό όποιο θά αναλύσουμε στή συνέχεια, καμία σχέση δέν έχουν μέ αυτό, πού ό άπλός Όρθόδοξος χριστιανός σκέπτεται ακούγοντας τούς αντίστοιχους όρους.

6. Quantum Connecting Method / Advanced Quantum Method

Τό τί είναι τά κβάντα (quanta) από επιστημονικής πλευράς προσπαθήσαμε νά τό αναλύσουμε συνοπτικά προηγουμένως. Έτσι δέν θά χρειαστεί νά αναιρέσουμε ξανά τά όσα αναφέρονται γιά τό θέμα από την εκπαιδευτρια του «Body Mind & Soul» στή σχετική ιστοσελίδα⁸. Θά παραθέσουμε μόνο τά τελείως κραυγαλέα κι ό αναγνώστης θά βγάλει τά συμπεράσματά του.

«Τι είναι η Κβαντική Θεραπεία; Είναι μια γρήγορη, αποτελεσματική, επιστημονικά αποδεδειγμένη μέθοδος, που απαλύνει τους πόνους και βοηθάει στη θεραπεία. ... Δρα, κυρίως, εξισορροπητικά και διαλύει τα **μπλοκαρίσματα**, που επηρεάζουν την σωματική και ψυχική υγεία.

8. <http://bodymindsoul.gr/main/quantum-connecting-method/>

Συνοπτικά: Όλα στην ζωή μας είναι ενέργεια και πληροφορίες. Αν οι ενέργειες ή οι πληροφορίες στα **ενεργειακά μας πεδία** βρίσκονται σε **ανισορροπία** σε σχέση με την **ανώτερη συνειδητότητα**, τότε **δημιουργούνται μπλοκαρίσματα** ή συμπτώματα όπως: Ασθένειες, ψυχολογικά μπλοκαρίσματα και προβλήματα στα οικονομικά, στις σχέσεις, στο επάγγελμα, στο σκοπό ζωής και σε πολλά άλλα.

Η Κβαντική Θεραπεία κάνει ουσιαστικά **κάτι πάρα πολύ απλό**, το οποίο όμως **φέρει ασύλληπτα αποτελέσματα**:

Ενώνει την κατώτερη ανθρώπινη συνειδητότητα με την ανώτερη “θεϊκή ή συμπαντική” συνειδητότητα και αυτό φέρνει σε **ισορροπία** το σύστημα μας, γιατί όλα τα **κατώτερα συστήματα** έχουν την τάση να **προσαρμόζονται στα ανώτερα συστήματα**.

Δηλαδή με την κβαντική θεραπεία **μετουσιώνονται** εύκολα και γρήγορα οι **αρνητικές πληροφορίες** και ενέργειες σε **θετικές**, χωρίς **χρονοβόρες ψυχοθεραπείες**.

Νομίζουμε, ότι μέ τις υπογραμμίσεις πού κάναμε στό ανωτέρω κείμενο, καταφαίνεται, ότι τό περιβάλλον στό όποιο κινείται τό «Body Mind & Soul», είναι τό περιβάλλον της «Νέας Έποχής του Ύδροχόου» και ή ανθρωπολογία, ή κοσμολογία και ή θεολογία πού χρησιμοποιείται έδω είναι αντίθετη και ασυμβίβαστη και μέ την πίστη της Έκκλησίας περί Θεού, κόσμου και ανθρώπου, αλλά και μέ την επιστημονική θεώρηση ως προς τά δύο τελευταία.

Τά **ενεργειακά πεδία**, τά **μπλοκαρίσματα**, ή **ανώτερη «θεϊκή ή συμπαντική» συνειδητότητα** και τά συναφή δέ μπορεί νά έχουν καμία σχέση μέ τή επιστήμη ή μέ την Έκκλησία.

Η ιστοσελίδα φιλοξενεί ακόμη και τά όνόματα κάποιων «δασκάλων της κβαντικής θεραπείας και ψυχολογίας» τούς όποιους ή εκπρόσωπος του «Body Mind &

Soul» εύχαριστεῖ δηλώνοντας, ὅτι: «εἶχα την τύχη να διδαχθῶ και να διδάσκομαι ἀκόμα ἀπό τους, παγκοσμίους καλύτερους και αναγνωρισμένους, δασκάλους και τους ευχαριστῶ θερμὰ μέσα ἀπό την καρδιά και την ψυχή μου για τις γνώσεις και την ἀγάπη τους. **Χωρὶς αὐτούς δε θα ἦμουν αὐτὸ που εἶμαι σήμερα.** Αὐτοὶ εἶναι οἱ: Gregg Braden, Richard Bartlett, Stephen Wolinsky, Frank Kinslow, Serge Kahili King, Vadim Zeland, Dr. Ihaleakala Hew Len. Μάζεψα γνώσεις ἀπὸ ὅλους και μέσα ἀπὸ την δική μου μακρόχρονη ἐμπειρία **δημιούργησα τη μέθοδο: "Advanced Quantum Method" – "Προηγμένη Κβαντική Μέθοδος"**».

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω ἀναφερόμενα καταννοῦμε, ὅτι ἡ μὲν μέθοδος «Advanced Quantum» ἀποτελεῖ ἰδιοσκεύασμα τῆς ἰδιοκτητριάς τοῦ «Body Mind & Soul», τὸ δὲ πάνθεον τῶν «διδασκάλων» τῆς ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀλλοδαπούς ἐναλλακτικούς, γκουρουῖστές και νεοεποχίτες τοὺς ὁποίους εὐκολὰ ὁ ἀναγνώστης μπορεῖ νὰ ἐντοπίσει μὲ τὰ ὀνόματά τους στό διαδίκτυο και εἰδικὰ στό You Tube.

7. Συμβουλευτική / Coaching

Ἡ σχετική ἴστοσελίδα περιλαμβάνει τὴν ἐξῆς ὑπόσχεση τοῦ «Body Mind & Soul»: «Με τη βοήθειά μου θα κατανοήσεις την πηγή των προβλημάτων, θα δεις τα πράγματα ἀπὸ μία ἄλλη οπτική ὡστε γρήγορα να οδηγηθεῖς στις λύσεις που αναζητάς. **Ἡ φιλοσοφία μου εἶναι προσανατολισμένη στο S.F.T Solution Focus Therapy (Θεραπεία με στόχο τη λύση) γιατί πιστεύω ὅτι ὅταν εστιάζεις στο πρόβλημα εκείνο μεγαλώνει, ἐνῶ εστιάζοντας στη λύση "ανοίγεσαι" σε ἀπειρες δυνατότητες**»⁹.

Τὸ κείμενο ἀναφέρεται προφανῶς στὴν «Solution focused therapy» (Θεραπεία ἐστιασμένη στή λύση) μία ἀπὸ τίς δεκάδες διαφορετικές προσεγγίσεις στὸν τομέα τῆς

«ψυχοθεραπείας», πού θεωρεῖ ὅτι τὸ πρόβλημα μπορεῖ νὰ θεραπευτεῖ ἂν ὁ «πάσχων» ἐστιαστεῖ **στό πῶς θὰ εἶναι ἡ ζωή του μετὰ τὴ λύση** τοῦ προβλήματός του κι ὄχι στό ἴδιο του τὸ πρόβλημα.

Ἡ «Solution focused therapy» ἢ ἀλλιῶς «Solution focused brief therapy»¹⁰ (Βραχεία θεραπεία ἐστιασμένη στή λύση), εἶναι μία προσέγγιση βασιζόμενη στὸν «κοινωνικό κονστρουκτιβισμό»¹¹ (social constructionist thinking) και στὴν ἐργασία τοῦ ἰδιόρρουθμου αὐστριακοῦ φιλοσόφου Λούντβιχ Βίτγκενσταϊν (Ludwig Josef Johann Wittgenstein, 1889–1951)¹². Σέ μᾶς περιττεύει ὁ περαιτέρω σχολιασμός...

Στὴ **Συμβουλευτική**, ὅπως τουλάχιστον τὴν ἀντιλαμβάνεται τὸ «Body Mind & Soul», περιλαμβάνονται ἀκόμη:

α) «**Ἀτομικές συνεδρίες με ολιστική προσέγγιση**»¹³ ὅπου προσεγγίζονται θέματα ὅπως: «**Ψυχολογικά, Ψυχικά τραύματα, Θέματα σχέσεων: οικογένειας, ζευγαριού, γονέων – παιδιών, ἀδελφών, συνεργατῶν κ.α., Σωματικά συμπτώματα, Ἐλλειψη ἐνέργειας, διάθεσης και μπλοκαρίσματα, Ἐπικοινωνιακά, Περιορισμένες πεποιθήσεις και ἀντιλήψεις, Προβλήματα τεκνοποίησης και ἐγκυμοσύνης κ.α., Οικονομικά, Ἐπαγγελματικά, Περιουσιακά – π.χ. μπλοκαρισμένα περιουσιακά στοιχεία που δεν πουλιούνται, Μπλοκαρισμένη ἐνέργεια στους χώρους που ζοῦμε ἢ ἐργαζόμαστε**».

Ὁ ὀλισμός, ἢ «ἐνέργεια» και ἡ «μπλοκαρισμένη ἐνέργεια» πάντοτε στίς ἐπιλο-

10. http://en.wikipedia.org/wiki/Solution_focused_brief_therapy

11. «Κοινωνικός κονστρουκτιβισμός» ἢ «κοινωνική οἰκοδόμηση τῆς πραγματικότητας» (ἐπίσης κοινωνική σύλληψη) εἶναι μιά θεωρία τῆς γνώσης (ἐπιστημολογίας), στὸν τομέα τῆς κοινωνιολογίας και τῆς θεωρίας τῆς ἐπικοινωνίας, πού ἐξετάζει τὴν ἀνάπτυξη τῆς δομημένης συλλογικῆς κατανόησης τοῦ κόσμου ἀπὸ τὸ κοινὸ http://en.wikipedia.org/wiki/Social_constructionism

12. <http://bodymindsoul.gr/main/consulting/personal-sessions/>

13. <http://bodymindsoul.gr/main/consulting/personal-sessions/>

9. <http://bodymindsoul.gr/main/consulting/>

γές του φορέα καθώς και τὰ οικονομικά, ἐπαγγελματικά και περιουσιακά προβλήματα...

β) «Ομάδες αυτογνωσίας»¹⁴ όπου ἐξαγγέλλεται μεταξύ άλλων: «... γνωρίζουμε καλά τον εαυτό μας και δίνουμε προτεραιότητα στις ανάγκες μας... Συναντάμε ανθρώπους με τα ίδια ενδιαφέροντα για αρμονική επικοινωνία, πνευματικότητα, να βρούμε σκοπό και νόημα στη ζωή και να κάνουμε καινούργιους φίλους κ.α. ... Εδώ όλοι μαζί θα δημιουργήσουμε μια γέφυρα προς μια καινούργια πραγματικότητα, με πιο πολύ φως, αγάπη, κατανόηση και αρμονία. Θα κάνουμε πολλές βιωματικές ασκήσεις, διαλογισμούς και θα περνάμε καλά».

Γιὰ τὸ «Body Mind & Soul» ἡ προτεραιότητες τῆς αὐτογνωσίας εἶναι προφανῶς ἡ «γνωριμία μέ ἀνθρώπους ἴδιους μέ μᾶς», ἡ «νέα πραγματικότητα» μέ τὸ διαλογισμό καί τίς ἄλλες ἀσκήσεις. Βέβαια, τὸ φῶς, ἡ ἀγάπη, ἡ κατανόηση κι ἡ ἀρμονία, μᾶλλον μέσα στό φῶς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θά πρέπει νά ἀναζητηθοῦν κι ὄχι στόν «ἀστερισμό» τοῦ Ὑδροχόου... γι' αὐτό ἡ ἐπίκληση «Θεέ μου δώσε μου τὴν θέληση νά ἀλλάξω αὐτό που μπορῶ, τὴν δύναμη νά ἀντέξω αὐτό που δεν μπορῶ νά ἀλλάξω και τὴν σοφία νά διακρίνω τὴν διαφορά μεταξύ αὐτῶν» μέ τὴν ὁποία κλείνει τὸ κείμενο, προφανῶς δέν ἀναφέρεται στόν ἐν Τριάδι ζῶντα Θεὸ τῆς Ἐκκλησίας.

γ) «Μη Βίαιη Επικοινωνία»¹⁵. Μεταξύ τῶν ἄλλων, διαβάζουμε: «...Μέσα ἀπὸ τὴ μη βίαιη επικοινωνία θα κατανοήσετε ὅτι: Ὅλα ὅσα κάνει ὁ ἄνθρωπος, εἶναι μία προσπάθεια νά ικανοποιήσει τὶς ἀνάγκες του. Εἶναι καλύτερα γιὰ ὅλους νά ικανοποιούνται οἱ ἀνάγκες μέσω συνεργασίας παρά μέσω εγωισμοῦ ἢ ανταγωνισμοῦ. Ἐκ

φύσεως τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ευχαριστεῖ νά συμβάλουν γιὰ τὸ καλὸ τῶν ἄλλων εἴτε τὸ κάνουν με δική τους πρωτοβουλία ἢ εθελοντικά...».

Πολλά καί ὠραία ἐξαγγέλλει ἡ ἱστοσελίδα περὶ μὴ βίας, ἂν καί δέν πιστεύουμε ὅτι κάτι ἀπ' αὐτὰ μπορεῖ νά ἐπιτευχθεῖ χωρὶς τὴν ἀσκηση μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἀκόμη, δέν κατανοοῦμε αὐτό τὸ «εἴτε τὸ κάνουν με δική τους πρωτοβουλία ἢ εθελοντικά»...

δ) «Ἀγγελικὴ Συμβουλευτικὴ»¹⁶. Στὴν τελευταία αὐτὴ κατηγορία τῆς «Συμβουλευτικῆς», τὸ «Body Mind & Soul» εἰσέρχεται στό καθαρά ἀποκρυφιστικὸ κομμάτι τῶν ὑπηρεσιῶν του. Διαβάζουμε στὴν ἱστοσελίδα: «Μέσα ἀπὸ Ἀνώτερη καθοδήγηση (channeling) καὶ τὴ βοήθεια Ἀγγελικῶν συστημικῶν θεραπευτικῶν καρτῶν (παγκόσμιας ἀποκλειστικότητας), σας ἀποκαλύπτονται τὰ πραγματικὰ αἰτία τῶν προβλημάτων καὶ σας δίνεται καθοδήγηση γιὰ τὴ λύση τους, ὥστε νά οδηγηθεῖτε σὲ καινούργιους καὶ ἀνώτερους δρόμους».

Ἡ φωτογραφία πού συνοδεύει τὸ ἀνωτέρω κείμενο παρουσιάζει 12 κάρτες Ταρῶ μέ ἀπεικονίσεις «Ἀγγέλων», κάτι τὸ σύνθητες στὴ σύγχρονη χαρτομαντεία καί τὴν «Ἀγγελοθεραπεία», δραστηριότητες πού δυστυχῶς βρίθουν στὴ χώρα μας καί στόν κόσμο ὅλο καί ταλανίζουν τοὺς συνανθρώπους μας.

Τὰ «πνεύματα» τοῦ πνευματισμοῦ¹⁷ τοῦ προπερασμένου αἰῶνα καί οἱ «ἀναληφθέντες διδάσκαλοι» τοῦ channeling τῆς δεκαετίας τοῦ '60 μετασχηματίζονται σήμερα στοὺς «ἀγγέλους» τῆς «Ἀγγελικῆς Θεραπείας»¹⁸. Θά ὑπενθυμίσουμε, ὅπως ἤδη ἀναφέραμε, ὅτι οἱ «ἄγγελοι» καί οἱ «ἀρχάγγελοι» τοῦ ἀποκρυφισμοῦ εἶναι

14. <http://bodymindsoul.gr/main/consulting/self-awareness-groups/>

15. <http://bodymindsoul.gr/main/consulting/non-violent-communication/>

16. <http://bodymindsoul.gr/main/consulting/angelic-consulting/>

17. Βλ. καί: περιοδικό ΔΙΑΛΟΓΟΣ, Ἰαν.-Μάρτ. 2014 & Ἀπρ.-Ἰούν. 2014, ττ. 75 & 76.

18. http://en.wikipedia.org/wiki/Doreen_Virtue

στήν ουσία πονηρά πνεύματα πού επιχειροῦν νά παρασύρουν, μετασχηματιζόμενοι σέ ἀγγέλους φωτός.

8. Φιλοσοφία

Στήν ιστοσελίδα τοῦ «Body Mind & Soul» μέ τόν ἀνωτέρω τίτλο¹⁹, φιλοσοφία, διαβάζουμε ἕνα ἐνδιαφέρον κείμενο πού περιλαμβάνει τίς «διαπιστώσεις» ἐνός ἐπώνυμου ἀνθρώπου σχετικά μέ τήν προσωπική του ζωή. Πρόκειται γιά τόν ἠθοποιό τοῦ κινηματογράφου Τσάρλι Τσάπλιν (1889-1977), τόν γνωστό στους Ἑλληνες, Σαρλό. Παραθέτουμε λίγα στοιχεία αὐτοῦ του κειμένου: «Ὅταν ἀρχίσα νά ἀγαπῶ τον εαυτό μου πραγματικά, κατάλαβα ὅτι σε κάθε περίπτωση ἡμουν στο κατάλληλο μέρος και πάντα στην κατάλληλη στιγμή. Αυτό με ἔκανε νά γαληνέψω. Σήμερα, ξέρω ὅτι αὐτό το λεμέ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ...».

Τό κείμενο, συνεχίζει στό ἴδιο πνεῦμα, ἀπό στροφή σέ στροφή μέ προμετωπίδα πάντα: «Ὅταν ἀρχίσα νά ἀγαπῶ τον εαυτό μου πραγματικά...».

19. <http://bodymindsoul.gr/main/philosophy/>

Σημείωση τῆς Σύνταξης

- Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους.
- Οἱ ἀναδημοσιεύσεις σχολίων ἢ πληροφοριῶν ἀπό ξένα ἢ ἑλληνικά περιοδικά καί ἄλλα ἐντυπα ἢ τό διαδίκτυο δημοσιεύονται μέ κάθε ἐπιφύλαξη, ἀφοροῦν σέ ἀπόψεις καί δέν στοχεύουν στήν προσβολή ἢ στήν ἀπομείωση τῆς τιμῆς καί τῆς ὑπολήψεως τῶν προσώπων, στά ὅποια ἀναφέρονται καί τά ὅποια σεβόμεθα δεόντως.
- Τήν εὐθύνη γιά τίς ἐκφραζόμενες ἀπόψεις στίς δημοσιεύόμενες ἐπιστολές φέρουν ἀποκλειστικά οἱ ἐπιστολογράφοι καί ὄχι ἡ Συντακτική Ἐπιτροπή.
- Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση, κατόπιν ἀδείας ἀπό τήν Διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ.

Δέν θά ἀναλύσουμε περισσότερο τίς ἀπόψεις τοῦ συμπαθοῦς κωμικοῦ ὡς πρός τήν ἀγάπη πρός τόν ἑαυτό του, ἀπλᾶ θά ὑπογραμμίσουμε, ὅτι ἡ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας προσανατολίζει τόν πιστό «καί ἀγαπήσεις Κύριον τόν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καί ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καί ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καί ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. αὕτη πρώτη ἐντολή. καί δευτέρα ὁμοία, αὕτη ἀγαπήσεις τόν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολή οὐκ ἔστι»²⁰. Ἡ ἀγάπη πρός τόν ἑαυτό μας, μιά βασική, προσφιλή ἐπιταγή τοῦ ἀποκρουφισμοῦ, μέ προπέτασμα τήν δῆθεν αὐτογνωσία, πού μεταφέρεται καί στήν Ψυχολογία μέ τή μορφή «τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἑαυτοῦ», ἔρχεται σέ πλήρη ἀντίθεση μέ τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας. Τό ζωικό ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντήρησης, πού ἐνυπάρχει καί στόν ἄνθρωπο, διά τῆς ὑπέρβασης τοῦ ἑαυτοῦ καί τῆς θυσίας μεταμορφώνεται καί ἀγιάζεται μέσα στήν Ἐκκλησία. Ἡ ὑπερβάλλουσα ἀγάπη γιά τόν Θεό καί τόν συνάνθρωπο διαλύει τό σκοτάδι τῆς φιλαυτίας, τοῦ ἐγωισμοῦ, πού εἶναι πηγὴ τῆς κατάθλιψης καί τῆς νεύρωσης. Μόνο μέσα στήν Ἐκκλησία, διά τῶν Μυστηρίων ξεπερνιέται ὁ «παλαιός ἄνθρωπος» κατὰ τό παράδειγμα τοῦ Κυρίου μας καί τῶν ἁγίων του.

Ἔτσι λοιπόν, δέ μᾶς ἀγγίζει ἡ γνώμη τῶν φιλοσόφων, πού περιορισμένοι στά κτιστά ἀνθρώπινα ὄρια -τοῦ πεπτωκότος μάλιστα ἀνθρώπου-, ἀναπαράγουν τά διανοήματά τους ἐρήμην τῆς δυνατότητας τῆς κάθαρσης, τοῦ φωτισμοῦ καί τῆς θέωσης, πού μόνο μέσα στήν Ἐκκλησία μποροῦν νά ἐπιτευχθοῦν· πόσο μᾶλλον πού ὁ συμπαθῆς Σαρλό δέν ὑπῆρξε κᾶν φιλόσοφος.

(Τό τέλος στό ἐπόμενο).

20. Μάρκ. ΙΒ' 30-31.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ¹

Οί γονεῖς τῆς Ρέϊτσελ Άντερχιλ (Rachel Underhill) ἀνῆκαν σέ διαφορετικά θρησκευτικά δόγματα· ἡ μητέρα τῆς ἦταν Ρωμαιοκαθολική κι ὁ πατέρας τῆς ἀνῆκε στό «Στρατό τῆς Σωτηρίας».

Λίγο πρὶν τῆ γέννηση τῆς Ρέϊτσελ, ἡ μητέρα τῆς προσχώρησε στους «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά», ὅπου τὴν ἀκολούθησε κι ὁ ἄντρας τῆς. Ἔτσι ἡ Ρέϊτσελ μεγάλωσε σ' αὐτὴ τὴν πίστη.

Ἦταν ἓνα ἀπολυταρχικό θρησκευτικό σύστημα, πού ἤλεγχε ὀλοκληρωτικά ὅτιδήποτε τῆς ἐπιτρεπόταν νά κάνει. Ἡ Ρέϊτσελ πρόσφατα δήλωσε, ὅτι παρόλο πού οἱ γονεῖς τῆς ἦταν ἔξυπνοι ἄνθρωποι, κατὰ τὴ γνώμη τῆς, ὁ προσηλυτισμός τους ἔκανε ζημιὰ καθὼς κατέληξαν ἐξαρτημένοι ἀπὸ τὴν πίστη τους. Ἡ Ρέϊτσελ, μαζί μέ τὸν ἀδερφό καὶ τὴν ἀδερφή τῆς, αἰσθάνονταν σάν ἡ παιδικὴ τους ἡλικία νά ἦταν τό τίμημα [ἢ τιμωρία] πού οἱ γονεῖς τους πλήρωςαν γιὰ τὸν προσηλυτισμό τους.

Ἀτελείωτες συναθροίσεις προσευχῆς καὶ διαλέξεων, ἀπαγόρευση τῶν γενεθλίων καὶ τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν Χριστουγέννων, ἔκαναν τὰ παιδιά νά ἀντιληφθοῦν ὅτι ὁ τρόπος τῆς ζωῆς τῶν φίλων τους περιελάμβανε ἀπολαύσεις καὶ τρόπους διασκέδασης, πού ἦταν σ' αὐτούς ἀπαγορευμένα. Ἡ Ρέϊτσελ θυμᾶται, ὅτι ἀντὶ νά συμμετέχει στίς σχολικὲς συνελεύσεις ἔπρεπε νά κάθεται σ' ἓναν πάγκο, ἔξω ἀπὸ τό γραφεῖο τοῦ διευθυντῆ, διαβάζοντας «Τό Βιβλίό μου μέ τίς Βιβλικές Ἱστορίες».

Στό βιβλίό αὐτό, ἀπαραίτητο γιὰ κάθε παιδί «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά», ὁ Ἄρμα-

γεδδῶνας παρουσιάζεται μέ τρομακτικὲς εἰκόνες νεκρῶν σωμάτων, ἀναποδογυρισμένων αὐτοκινήτων καὶ κτηρίων στίς φλόγες. Ἐνας μόνιμος φόβος τῶν παιδιῶν ἦταν ὅτι ὁ Ἄρμαγεδδῶνας θά ἐρχόταν, ὁ κόσμος θά καταστρεφόταν καὶ τὰ παιδιά θά ἔχαναν τούς γονεῖς τους.

Οἱ σχέσεις μέ ὅποιονδήποτε δέν ἦταν «Μάρτυρας τοῦ Ἰεχωβά» (ὅποιον ἦταν «κοσμικός» ἢ «μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια») ἀπαγορευόταν. Ἡ Ρέϊτσελ λέει, ὅτι ἡ ζωὴ τους ἦταν ὑπερβολικά ἀπομονωμένη ἐνῶ ὑφίσταντο πλύση ἐγκεφάλου νά πιστεύουν ὅτι ὅλοι οἱ «κοσμικοί» ἤθελαν νά τους κακοποιήσουν. «Αὐτό ἐπιβεβαιωνόταν κάθε φορὰ πού χτυπούσαμε πόρτες, στήν προσπάθειά μας νά προσηλυτίσουμε ἀνθρώπους», λέει. «Δέ μπορεῖ κανεὶς νά φανταστεῖ πόση ζημιὰ μπορεῖ νά προκληθεῖ σ' ἓνα παιδί πού τό διώχνουν συνέχεια».

«Μᾶς ἔλεγαν», διηγεῖται, «ὅτι ἡ κοσμικὴ ἐκπαίδευση ἦταν ἄχρηστη. Πίστευαν ὅτι ὁ κόσμος θά τελείωνε σύντομα. Ἡ πληροφόρηση αὐτὴ δέν ἦταν μόνο τρομακτικὴ ἀλλὰ καὶ ἀποθαρρυντικὴ. Δέν εἶχα τὴ δυνατότητα νά ἀποκηρύξω τὴν πίστη μου κι ἐνιωθα ὅτι δέν εἶχα ἄλλη ἐπιλογή ἀπὸ τό νά φέρομαι σάν νά πιστεῦα».

«Στὴν ἡλικία τῶν 20», συνεχίζει, «παντρεύτηκα ἓναν Μάρτυρα τοῦ Ἰεχωβά, 20 χρόνια μεγαλύτερό μου. Ἦξερα ὅτι ὁ γάμος μου δέν θά κρατοῦσε. Περίμενα δίδυμα καὶ μπῆκα στό νοσοκομεῖο γιὰ μιὰ ἐπείγουσα καισαρική τομή, ὅπου μοῦ εἶπαν ὅτι τὰ μωρά, ἢ ἐγώ, μπορεῖ νά χρειάζομασταν μετάγγιση αἵματος. Οἱ Πρεσβύτεροι μέ ὑποχρέωσαν νά ὑπογράψω δήλωση, ὅτι θά ἀρνιόμουνα σέ κάθε περίπτωση. Ὁ ἄντρας μου, μαζί μέ τούς γονεῖς μου, ἦταν στό δωμάτιο κατὰ τὴ διάρκεια τῆς

1. FAIRnews, Φεβρουάριος 2015 καὶ The Sunday Telegraph, 30 Νοεμβρίου 2014.

ἐπέμβασης· ἦταν ἡ χειρότερη στιγμή τῆς ζωῆς μου. Προτιμοῦσαν νά μέ ἀφήσουν νά πεθάνω παρά νά ἀμφισβητήσουν τούς Πρεσβύτερους».

«Μερικά χρόνια ἀργότερα, στήν ἡλικία τῶν 28, βρῆκα τό κουράγιο νά ἐγκαταλείψω τήν ὀργάνωση. Δέν πίστευα ὅτι οἱ γονεῖς μου θά μέ ἐγκατέλειπαν· ὅμως τό ἔκαναν κι ἔκοψαν κάθε ἐπαφή μαζί μου. Αγωνίζομαι νά μή νιώθω ὀργή καί πικρία. Τούς συγχωρῶ, γιατί ξέρω ὅτι ἔχουν ὑποστειῖ πλύση ἐγκεφάλου. Ζοῦν ἀκόμα, ἀλλά γιά μένα εἶναι νεκροί».

«Χώρισα καί ξαναπαντρεύτηκα τό 2009, καί παρόλο πού μοῦ πῆρε καιρό, σήμερα ἔχω εἰρηνεύσει. Οἱ κόρες μου, τώρα 15 χρονῶν, ζοῦν ὅλα ἐκεῖνα πού ἐμένα μοῦ στέρησαν».

Ἡ Ρεϊτσελ ἐργάζεται σήμερα ὡς ἀνθώπωσης καί εἶναι εὐχαριστημένη ἀπό τή ζωή της.

ΔΙΑΚΟΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Κατά τό τρίμηνο Ἰανουαρίου - Μαρτίου 2015 καί μετά τίς διακοπές τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων, συνεχίστηκε ἡ λειτουργία τοῦ «Σεμιναρίου Ὁρθοδόξου Πίστεως καί Οἰκοδομῆς στήν Ὁρθοδοξία». Τό Σεμινάριο διάγει τήν 3^η δεκαετία λειτουργίας του καί πολλοί ἀνθρώποι καί ἰδιαίτερα νέοι βοηθήθηκαν νά βροῦν ἀπαντήσεις στά ὑπαρξιακά τους ἐρωτήματα. Οἱ ὁμιλίες γίνονται κάθε Κυριακή, 11.30 π.μ. ἕως 13.00, στό Πνευματικό Κέντρο τῆς Ἐνορίας τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀττικῆς. Οἱ ἐκλεκτοί ὁμιλητές, μέ πολλή ἀγάπη καί μέ ἐξαιρετική γνώση τῶν προβλημάτων πού ἀπασχολοῦν τό λαό τοῦ Κυρίου, ἀναπτύσσουν στούς συνεργάτες καί φίλους τῆς Π. Ε. Γ. θέματα πού ἔχουν σχέση μέ τήν ἐν Χριστῶ ζωή καί τήν Ἐκκλησιαστική μας παράδοση.

Κατά τή διάρκεια τῆς περιόδου αὐτῆς τοῦ Σεμιναρίου πραγματοποιήσαν εἰσηγήσεις οἱ ἐξῆς ὁμιλητές:

Ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Γεώργιος Μεταλληνός μέ θέμα: «Ἡ Πατερική Ὁρθοδοξία».

Ὁ Ὄσιολογ. Μοναχός π. Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης, μέ θέμα: «Αἰῶνες τῶν μοναχῶν ὑπέρ τῆς Ὁρθοδοξίας».

Ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Γεώργιος Εὐθυμίου, μέ θέμα: «Ὁσιος Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης».

Ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Ἰωάννης Φωτόπουλος, μέ θέμα: «Αἰγάπη, προσευχή & συγχωρητικότητα στή διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου».

Ὁ Ἐλογιμ. Καθηγητής κ. Θωμᾶς Ἰωαννίδης, μέ θέμα: «Θεῖες ἐντολές, ἀνθρώπινη ἐλευθερία καί ἐν Χριστῶ σωτηρία».

Ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Τιμόθεος Παπαδάκης, μέ θέμα: «Κατά τῆς ἀμαρτίας ἀναγκαία ἡ μετάνοια».

Ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Χερουβεῖμ Βελέτζας, μέ θέμα: «Ἐπόμενοι τοῖς ἁγίοις Πατράσιν· ὁ διαχρονικός λόγος τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας».

Ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. π. Διονύσιος Κατερίνας, μέ θέμα: «Τά πάντα στήν Ἑλλάδα φωνάζουνε: Χριστός» καί

Ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Βασίλειος Γεωργόπουλος, μέ θέμα: «Σύγχρονες ὄψεις τοῦ ἀποκρυφισμοῦ».

Ἡ Π. Ε. Γ., πού ἀποτελεῖ τόν ὀργανωτικό φορέα τοῦ Σεμιναρίου, συνιστᾶ στούς φίλους καί συνεργάτες της πού παρακολουθοῦν τά μαθήματα, νά τό κάνουν γνωστό καί νά καλέσουν καί ἄλλους φίλους καί γνωστούς τους, πού δέν τό γνωρίζουν, γιά νά συμμετάσχουν σ' αὐτό.

Κατά τό τρίμηνο Ἰανουαρίου - Μαρτίου πραγματοποιήθηκαν ἐπίσης δύο ἐκπαιδευτικές ἡμερίδες, γιά τούς συνεργάτες τῆς Π. Ε. Γ. Ἡ πρώτη διεξήχθη στό Πνευματικό Κέντρο τοῦ Ἱ. Ν. Προφήτου Ἡλιοῦ, στήν Ἁγία Παρασκευή, τό Σάββατο, 17 Ἰανουαρίου. Εἰσηγητής ἦταν ὁ π. Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης, μέ θέμα: «Σουφισμός». Ἡ

δευτέρα ημερίδα διεξήχθη στο Πνευματικό Κέντρο του Ι. Ν. Αγίου Δημητρίου, στο Κοντόπευκο Αγίας Παρασκευής, τό Σάββατο, 14 Μαρτίου. Η εισήγηση, που πραγματοποιήθηκε από τον κ. Ιωάννη Μηλιώνη, βασίστηκε σε κείμενο του π. Αρσενίου Βλιαγκόφτη, με θέμα: «Ο έσω-τερισμός-άποκρυφισμός στην εποχή μας». Κατά τη διάρκεια της πρώτης ημερίδος, οί συμμετέχοντες συνεργάτες της Π. Ε. Γ. μετέβησαν στο παρακείμενο Δημοτικό Κοιμητήριο Αγίας Παρασκευής, όπου έτέλεσαν Τρισάγιο στον τάφο του μακαριστού π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου.

Οί ημερίδες πραγματοποιούνται, μετά τη Θεία Λειτουργία, με σκοπό τον καταρτισμό συνεργατών της Ένωσης για να αναλάβουν διακονία ενημέρωσης και παροχής βοήθειας σε όσους αντιμετωπίζουν προβλήματα από την εμπλοκή τους σε αίρετικές ομάδες.

Ακόμη, στις 2/3/2015 πραγματοποιήθηκε στο Θέατρο «Γκλόρια» ή καθιερωμένη ετήσια Θεατρική Παράσταση με τό έργο της μακαριστής Ξανθούλας Παπουτσή: «Ο Φάρος της Αγάπης». Τήν παράσταση πραγματοποιεί τό Όρθόδοξο Πνευματικό

Κέντρο «Απόστολος Τιμόθεος», υπέρ του έργου διακονίας της Π. Ε. Γ.

Γιά τήν ενημέρωση τών πολιτῶν σε θέματα σχετικά με τήν δραστηριότητα τών σεκτῶν, μέλη της Π. Ε. Γ. έδωσαν διαλέξεις κατά τό τρίμηνο Ιανουαρίου - Μαρτίου σε ένορίες της Αρχιεπισκοπής Αθηνῶν καί στις έδρες Μητροπόλεων της Έκκλησίας της Ελλάδος.

Συνεχίστηκε επίσης, κατά τό τρίμηνο Ιανουαρίου - Μαρτίου, ή έντατική εκπαίδευση συνεργατῶν της Π. Ε. Γ. στις ειδικές «ομάδες εκπαίδευσης καί επανένταξης», σύμφωνα με τό πρόγραμμα που δημοσιεύεται στό τέλος του περιοδικού μας. Τά μαθήματα στις ομάδες αυτές παρακολουθούν όσοι θέλουν να ένταχθούν στό πρόγραμμα διακονίας αντιμετώπισης τών ποικίλων πνευματικῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων, που δημιουργούνται σε νεαρά κυρίως άτομα από τήν προσηλυτιστική δραστηριότητα τών νεοφανῶν αίρέσεων καί τών παραθρησκευτικῶν «ομάδων διανοητικού χειρισμού». Συστήνουμε τήν παρακολούθηση τών μαθημάτων αυτῶν σε όσους επιθυμούν να γνωρίσουν βαθύτερα καί να συνδράμουν τήν διακονία μας.

ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΣΚΗΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Λειτουργοῦν καί εφέτος, στά πλαίσια της Π. Ε. Γ., οί εξής Όμάδες Μελέτης του Σκηνικού τών Αίρέσεων καί της Παραθρησκείας:

1. **Όμάδα Μελέτης** της ιστορίας, εξέλιξης, διδασκαλίας καί δράσης της **Έταιρείας «Σκοπιά»** τών **«Μαρτύρων του Ίεχωβά»**. Κάθε Παρασκευή, 5.30' -7.30' μ.μ.
2. **Όμάδα Μελέτης** του σκηνικού της **«Νέας Έποχής»** (Γκουρουϊστικές, Αποκρυφιστικές, Έναλλακτικές, Νεο Γνωστικές, Σατανιστικές κ.λπ. ομάδες). Κάθε Πέμπτη.
3. **Όμάδα Μελέτης** τών **Προτεσταντικῶν-Πεντηκοστιανῶν** κινήσεων. Κάθε Δευτέρα, 7.00' -9.00' μ.μ.

Τά **Μαθήματα** πραγματοποιούνται σε αίθουσα του Ένοριακού Κέντρου της Αγίας Παρασκευής (Άποστόλου Παύλου 10, δύο δρόμους δεξιά, μετά τήν Ε. Ρ. Τ.). Τηλ. επικοινωνίας: **210 6396 665**.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Αθήνα, 11/3/2015

Πριν λίγες εβδομάδες έτυχε να δω στον ANΤ1 για πρώτη φορά ένα επεισόδιο της τηλεοπτικής σειράς «Ταμάμ». Μου κίνησε την περιέργεια η σύνθεση της οικογένειας με τον τούρκο πατέρα και τα παιδιά του και την ελληνίδα μητέρα με τα παιδιά της.

Όσο εξελισσόταν η ιστορία διαδοχικά πέρασα από την αρχική περιέργεια στην έκπληξη, στον θυμό, στον προβληματισμό, στη θλίψη και στην αγανάκτηση.

Αναρωτιόμουν πώς είναι δυνατόν ελληνικό κανάλι να προβάλλει τέτοιες ιδέες κάνοντας ωμή προπαγάνδα του χειριστού είδους υπέρ της μουσουλμανικής θρησκείας, υπέρ των ανατολικών εν γένει θρησκειών & φιλοσοφιών (Διαλογισμού, γιόγκας κ.λπ.), υπέρ της πανθρησκείας & του οικουμενισμού, υπέρ... υπέρ...

Είχα την αίσθηση ότι, όσα δεν κατάφεραν όλες οι αιρέσεις μαζί το κατάφερε αυτή η σειρά με αξιοθαύμαστο τρόπο μέσω εικόνας και ήχου σε λιγότερο από μια ώρα! Πώς να μην απορεί και να «θαυμάζει» κανείς με τον έντεχνο τρόπο που δηλητηριάζουν

τις συνειδήσεις του Ελληνικού λαού, την ελληνορθόδοξη παράδοσή μας.

Και αυτό δε γίνεται στα «κρυφά» αλλά ολοφάνερα με απόλυτη φυσικότητα, με «ατάκες» ξεκάθαρες λες και βγαίνουν από το στόμα φημισμένου γκουρού κι όχι του μικρού γιου της οικογένειας. Φυσικά δε λείπουν και λεπτομέρειες από το «ντεκόρ» που στοχεύουν το υποσυνείδητο για να «δέσει το γλυκό» με εικόνες και σύμβολα όπως το κεφάλι του Βούδα που δεσπόζει πάνω στην αρχαία κολώνα ιωνικού ρυθμού.

Μέσα σ' ένα επεισόδιο μάθαμε τι είναι το ραμαζάνι και ποιο είναι το πρότυπο της πιστής, αγνής, ασκητικού χαρακτήρα μουσουλμάνας που κρατά τις ιερές παραδόσεις της μουσουλμανικής θρησκείας.

Μάθαμε για τον διαλογισμό, τη γιόγκα επίσης ότι «δεν έχει νόημα σε ποιο Θεό πιστεύει ο καθένας μας γιατί ο Αλλάχ, ο Βούδας, ο Χριστός, είναι όλοι ίδιοι, συνεπώς όλοι πιστεύουμε στον ίδιο Θεό, γιατί λοιπόν να μαλώνουμε»;

Επίσης μάθαμε, ότι ο αυνανισμός είναι μια φυσική λειτουργία που δεν πρέπει να καταπιέζεται και να αισθανόμαστε ενοχές

Ο «ΔΙΑΛΟΓΟΣ» ΠΑΡΑΚΑΛΕΙ ΘΕΡΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Γιά την συνέχιση τής έκδοσής του.

Γιά τήν αποστολή τής προαιρετικής οικονομικής ενίσχυσής σας μπορείτε νά χρησιμοποιήσετε τήν ένθετη ταχυπληρωμή, ή όποια έχει χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος από τίς άλλες ταχυδρομικές έπιταγές, ή νά καταθέσετε χρήματα στον κατωτέρω τραπεζικό λογαριασμό τής Π.Ε.Γ.

Έθνική Τράπεζα: 180/296004-44, IBAN GR 5701101800000018029600444

Ή αποστολή τών αποδείξεων σέ όσους στέλνουν συνδρομή γίνεται άμεσα. Παρακαλούμε, στό έντυπο τής ταχυπληρωμής νά γράφετε καθαρά, στή θέση «Αποστολέας» τά στοιχεία σας καί τό τηλέφωνό σας.

αλλά αντιθέτως θα πρέπει να ενθαρρύνουμε τα παιδιά μας χωρίς ντροπή να ικανοποιούν την επιθυμία τους.

Πού πήγε ο Χριστός μας; Πού πήγαν η ηθική, οι αξίες και οι παραδόσεις της ελληνορθόδοξης οικογένειας; Γιατί στον αντίποδα του μουσουλμάνου πατέρα δεν βρίσκουμε τη χριστιανή ελληνίδα μητέρα;

Αισθάνθηκα προσβλημένη ως ελληνίδα μητέρα και ως ορθόδοξη χριστιανή.

Ένα μέρος του σίριαλ το είδα συντροφιά με τη μικρή μου κόρη που είναι 10 ετών. Φανταστείτε την έκπληξη και το σοκ που δοκίμασα όταν μου είπε με αφέλεια ότι έχει δει 4 επεισόδια της σειράς! Το καλό της υπόθεσης ήταν ότι έτσι μου δόθηκε η ευκαιρία να συζητήσω μαζί της κάποια από τα μηνύματα της σειράς και να τις εξηγήσω για ποιούς λόγους δε θα πρέπει να την ξαναδεί.

Αναγνωρίζω την τεράστια ευθύνη που φέρω ως μάνα γιατί η κόρη μου ξέφυγε της προσοχής μου.

Θα πρέπει όμως και εσείς να συνειδητοποιήσετε και να αναλογιστείτε την επίσης τεράστια ευθύνη που φέρετε απέναντι στους τηλεθεατές σας και κυρίως απέναντι στην νεολαία μας που είναι τα παιδιά όλων μας και το μέλλον της πατρίδας μας.

Αυτά τα πρότυπα αξίζουν τα παιδιά μας;

Εκ των υστέρων πληροφορήθηκα ότι επρόκειτο για κωμική σειρά.

Δυστυχώς μόνο δάκρυα θλίψης μπορεί να προκαλέσει στον καθένα από εμάς τους απλούς Έλληνες πολίτες μια σειρά που με πρόσχημα το γέλιο, πολτοποιεί στο μπλέντερ της Νέας Τάξης Πραγμάτων και της πολυπολιτισμικότητας τις ιερές παραδόσεις μας και τον πολιτισμό μας, και περνά καταστροφικά μηνύματα που διαφθείρουν την ψυχή και το πνεύμα των παιδιών μας.

Δε ξέρω πόσο ανώφελη και αφελής είναι η προσπάθειά μου να σας ευαισθητοποιήσω γράφοντάς σας αυτή την επιστολή αλλά έκανα αυτό που μου υπέδειξε η συνείδησή μου.

Χαίρομαι που συζητώντας με άτομα του περιβάλλοντός μου, φίλους και συνεργάτες βρήκα και άλλους που θέλησαν να ενώσουν τη φωνή τους μαζί μου και να συνυπογράψουν αυτή την επιστολή.

E. K.

Σημείωση «Διαλόγου».

Η επιστολή διαμαρτυρίας της αναγνώστριάς μας κ. E. K. έστάλη και ως καταγγελία στον τηλεοπτικό σταθμό ANT1 και στο «Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης» (ΕΣΡ).

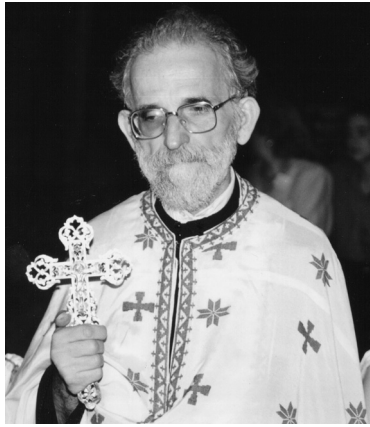
Τά στοιχεία της επιστολογράφου εύρισκονται στην διάθεση του περιοδικού.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ "ΑΡΧΑΙΟΛΑΤΡΙΑΣ" ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΠΑΓΑΝΙΣΜΟΥ

Τό φαινόμενο του "νεοπαγανισμού", ως μιὰς από τίς πολλές "άτραπούς" τής "Νέας Εποχής", δημιουργεί σύγχυση στους Ορθόδοξους Έλληνες και αποτελεί ένα σοβαρό ποιμαντικό πρόβλημα και όχι μόνο. Τό σύνθημα, πού ακούγεται στον "χώρο" αυτό: "ή Έλληνας ή Χριστιανός", καιτίο για μὰς ουσιαστικά είναι ένα ψευδπίγραφο δίλημμα, δέν πρέπει νά υπερεκτιμάται, αλλά ούτε και νά υποβαθμίζεται. Πολύ περισσότερο, όταν τὰ Έλληνικά "αρχαιολατρικά" ρεύματα δραστηριοποιούνται ως ένας "νέος αντιχριστιανισμός" και, σέ αρκετές περιπτώσεις, μέ έντονο εθνικιστικό χαρακτήρα. Η αντίπαράθεσή τους πρὸς τόν Χριστιανισμό συνοδεύεται συχνά από φανατισμό και ἀκρότητες, προκατάληψη, ἀπειλές και ὕβρεις, ἀπαξιατικές ἐκφράσεις, ἀνεπίτρεπτους χαρακτηρισμούς, ὑπερβολές, διαστρεβλώσεις, ἀβάσιμους ἰσχυρισμούς και ἔλλειψη ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσης τῶν λεγομένων και γραφομένων. Χρησιμοποιούν διχαστικά συνθήματα, πού ἀπειλοῦν νά πληξοῦν τήν ἐθνική μας ὁμοψυχία και νά διχάσουν τούς "Έλληνες" και "Χριστιανούς".

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΕΙΤΕ ΤΟ ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ, ΤΙΣ «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ»: τηλ. 210 5238.305 ή τήν Π. Ε. Γ.: τηλ. 210 6396.665.

**ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου
και συνεργατών του**

1. «Ἡ Ὁρθοδοξία μας».
2. «Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Πίστη-Λατρεία- Ζωή».
3. «The Orthodox Church. Its Faith, Worship and Life».
4. «Ἡ ἀστρολογία στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
5. «Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας».
6. «Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καὶ παραχριστιανικῶν ομάδων», (ἔκδ. Γ΄).
7. «Πεντηκοστιανοὶ καὶ Ὁρθοδοξία».
8. «Μετενσάρκωση ἢ Ἀνάσταση; Ὁρθόδοξη θεώρηση τοῦ Κακοῦ», (ἔκδ. Β΄).
9. «Ἀποκρυφισμὸς, Γκουρουϊσμὸς, “Νέα Ἐποχὴ”», (ἔκδ. Γ΄).
10. «Διαλογισμὸς ἢ προσευχή; Ὁρθόδοξη θεώρηση».
11. «Ἡ Λατρεία τῆς “Σκοπιᾶς”», (τόμος Α΄).
12. «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καὶ Ὁρθοδοξία», (τόμος Γ΄).
13. «Ἡ χαμένη ἀθωότητα. Περιπλανήσεις σὲ δρόμους τοῦ Ἐωσφόρου».
14. «Νεοφανεῖς αἱρέσεις-Καταστροφικὲς Λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
15. «Ἐγκληματικὸ δόγμα. Ἐμπειρίες πρῶν σατανιστῶν».
16. «Ὁμάδες ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη», ἔκδ. Ζ΄ Πανορθόδοξο Συνδιασκέψεως (Ἀλιάρτος 20-26/9/1995).
17. «Ναζισμὸς μὲ ἄλλο πρόσωπο. Μεθοδεύσεις ὀλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καὶ παραθρησκευτικῶν ομάδων».
18. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων. Προβληματικὴ καὶ στρατηγικὴ».
19. «Νεοσατανισμὸς. Ὁρθόδοξη θεώρηση καὶ ἀντιμετώπιση».
20. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας. Πρακτικὸς ὁδηγὸς γιὰ τὴν οἰκογένεια».
21. «Τὸ Νόημα τῆς ζωῆς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
22. «Καταστροφικὲς λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ νομικὴ ἀντιμετώπισή τους».
23. «Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, σωτηρία».
24. «Ρωμαιοκαθολικισμὸς, Προτεσταντισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία».
25. «Ἀφιέρωμα στὸν π. Αντώνιο Αλεβιζόπουλο» ἔκδ. Π.Ε.Γ.
26. Μοναχῆς Ἀντωνίας, «Νεοπεντηκοστιανοὶ στὴν Ἑλλάδα», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
27. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θρησκευτικὴ Ἐλευθερία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
28. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θεοσοφία - “Νέα Ἐποχὴ”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
29. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Σχεδιάγραμμα Ὁρθόδοξου Κατηχήσεως», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
30. Ἰωάννου Μηλιώνη, «Ναὶ ἢ ΟΧΙ στὸ Χάρι Πότερ»;», ἔκδ. Π.Ε.Γ. (ἔκδ. Δ΄).
31. Λεωνίδου Ἰ. Φιλιππίδου. «Ἡ Παγκόσμιος προσδοκία Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
32. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἑβδομάς», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
33. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Γενικὴ θεώρηση, (τεῦχος 1ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
34. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Καμπάλα κ.λπ. (τεῦχος 2ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
35. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀλχημεία» (τεῦχος 3ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
36. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀποκρυφιστικὲς Ὁμάδες», Ροδόσταυροι κ.λπ. (τεῦχη 4ο-10ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
37. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Νεοαποκρυφισμὸς», (τεῦχη 11ο-15ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
38. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Μαγεία», (τεῦχη 16ο-20ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
39. «Σατανιστικὲς παγίδες» (σειρὰ Β΄), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
40. Κυριάκου Κυριαζόπουλου, «Σαηεντολογία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
41. Κωνσταντίνου Χολέβα, «Ποιοὶ καὶ γιατί ἀμφισβητοῦν τὴν Ἑλληνορθόδοξη παράδοση»;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
42. Ἄννας Μπουρδάκου, «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Ἀπὸ τό Α στὸ Ω», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
43. π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, «Ὁ Νεοπαγανισμὸς τῆς “Νέας Ἐποχῆς”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
44. Χρήστου Ταγαράκη, «Εἶναι ἢ γιόγκα σωματικὴ ἄσκηση-γυμναστικὴ»;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
45. Κωνσταντίνου Παπαχριστοδοῦλου, «Προφήτες καὶ ψευδοπροφήτες», ἔκδ. Π.Ε.Γ.

Βιβλία ἄλλων ἐκδόσεων ποὺ συνιστοῦμε

1. «Ἡ Ὁμοιοπαθητικὴ ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη», ἔκδ. Π.Ε.Γ Βορείου Ἑλλάδος, (ἔξαντλήθηκε). Ὑπάρχει στὴν ἱστοσελίδα: www.orthodoxnet.gr/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=41
2. Μοναχοῦ Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη, «Σύγχρονες Αἱρέσεις. Μία πραγματικὴ ἀπειλή», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
3. Βουδιστικὲς αἱρέσεις στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
4. Μ. Ε. Johnes, α) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ πόλεμος μὲ τὸ θηρίο», β) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ μαρμαρωμένος βασιλιάς», γ) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ τὸ νησί τῆς Ἀφροδίτης», ἔκδ. Κ. Ε. Δ., Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πατρῶν (τηλ. 2610 275022).

Τὰ βιβλία διατίθενται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄν δὲν τὰ βρίσκετε μπορεῖτε νὰ ἀπευθυνθεῖτε στὴν Π.Ε.Γ, τηλ. 210 6396665, προκειμένου νὰ σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπὶ ἀντικαταβολῇ.